

OBČINA BOVEC

Trg golobarskih žrtev 8
5230 BOVEC

CIVILNA ZAŠČITA

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU

Št. dokumenta: 842-01/2016-31

Verzija 3.0

	ORGAN	ODGOVORNA OSEBA	DATUM	PODPIS
IZDELAL/ SKRBNIK	Poveljnik CZ	Edi MELINC	15. 04. 2017	
ODOBRIL	OŠCZ Bovec	Edi MELINC	18. 05. 2017	
SPREJEL	Župan	Valter MLEKUŽ	22. 06. 2017	

VSEBINA

1. POTRES	4
1.1. Uvod	5
1.1.1. Splošno o potresih	5
1.1.2. Potresna nevarnost na območju občine Bovec	6
1.1.3. Potresna ranljivost zgradb	7
1.1.4. Možen potek in obseg nesreče	7
1.1.5. Verjetnost nastanka verižne nesreče	8
1.1.6. Sklepne ugotovitve	8
2. OBSEG NAČRTOVANJA	9
2.1. Temeljne ravni načrtovanja	10
2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči	10
3. ZAMISEL ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	11
3.1. Temeljne podmene načrta	12
3.2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanje in pomoč	13
3.3. Uporaba načrta	14
4. SILE, SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	15
4.1. Pregled organov in org., ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti	16
4.1.1. Organi občine Bovec	16
4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč	16
4.1.3. Komisija za ocenjevanje škode	16
4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	17
4.3. Predvidena finančna sredstva	17
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJA	18
5.1. Opazovanje zbiranje in posredovanje podatkov	19
5.2. Obveščanje o potresu	20
5.2.1. Obveščanje pristojnih organov	20
5.2.2. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	20
5.2.3. Obveščanje splošne javnosti	21
5.2.4. Alarmiranje ob potresu	21
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	22
6.1. Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb	23
6.2. Aktiviranje občinskih sil za ZRP	24
6.3. Zagotavljanje pomoči države in drugih organizacij	26
6.3.1. Aktiviranje regijskih in drugih sil za ZRP	26
6.3.2. Zagotavljanje materialne in finančne pomoči	26
6.3.3. Občinski logistični center	26
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	27
7.1. Pristojnosti in naloge organov	28
7.1.1. Vloga občine v sistemu ZRP	28
7.1.2. Župan	28
7.1.3. Občinska uprava ter zavodi in javna podjetja	28
7.2. Pristojnosti in naloge organov vodenja	29
7.2.1. Poveljnik CZ	29

7.2.2. Poverjeniki za CZ	29
7.2.3. Občinski štab	29
7.2.4. Vodja intervencije	29
7.3. Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev ZIR	29
7.3.1. Prostovoljna gasilska društva	29
7.3.2. Taborniki in skavti	29
7.3.3. Potapljači	29
7.3.4. Gorski reševalci	29
7.3.5. Jamarski reševalci	29
7.3.6. Radioamaterji	29
7.3.7. Kinologi	29
7.3.8. Javne službe za ZRP	29
7.3.9. Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije	30
7.3.10. Enota CZ za prvo pomoč	30
7.3.11. Ekipa za oskrbo, prevoze in zveze	30
7.3.12. Ekipa za administrativno in informacijsko podporo	30
7.3.13. Logistični center	30
7.4. Operativno vodenje	31
7.5. Organizacija zvez	31
8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	32
8.1. Zaščitni ukrepi	33
8.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	33
8.1.2. Evakuacija	35
8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženega prebivalstva	36
8.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita	37
8.1.5. Zaščita kulturne dediščine	38
8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoč	39
8.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	40
8.2.2. Identifikacija mrtvih	40
8.2.3. Prva veterinarska pomoč	41
8.2.4. Reševanje iz ruševin	42
8.2.5. Gašenje in reševanje ob požarih	43
8.2.6. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	44
8.2.7. Ukrepi za zagotavljanje pitne vode	44
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	45
9.1. Navodila prebivalcem za ravnanje po potresu	46
10. OCENJEVANJE ŠKODE	47
10.1. Ocenjevanje škode	48
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	49
11.1. Razlaga pojmov, uporabljenih v načrtu	50
11.2. Razlaga kratic in okrajšav, uporabljenih v načrtu	52
12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	53
12.1. Skupne priloge	54
12.2. Skupni dodatki	54

1. POTRES

1. 1. Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu za občino Bovec (v nadaljevanju besedila: Občina), verzija 3.0, je nadgradnja Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu, verzija 2.0, ki je bil sprejet marca 2007, posodobljen pa februarja 2015.

Načrt je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 64/94, 33/00 – odl. US, 87/01 – ZmatD, 41/04 – ZVO-1, 28/06 in 97/10) v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/12), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. l. RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) ter temelji na Oceni potresne ogroženosti v občini Bovec (št. 842-01/2016) z dnem 02. 09. 2016 in je v skladu s splošno veljavno zakonodajo ter Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob potresu iz januarja 2015, verzija 3.0.

1.1.1. Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ki ga lahko opišemo kot gibanje tal ob hipnem sproščanju nakopičene elastične energije v Zemljini notranjosti. Ko se sproščena energija razširi v obliki seizmičnega valovanja in ob dosegu površja povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči. Potresi v večini primerov (90%) nastanejo zaradi tektonskih premikov litosferskih plošč. Za tovrstne potrese je tudi značilno, da se ob njih sprosti največ energije. 7% izmed vseh potresov nastane zaradi vulkanske aktivnosti, ostali 3% pa zaradi udara površine v podzemne jame.

Potresa ne moremo vnaprej napovedati, prav tako ne moremo vnaprej oceniti obsega, moči in škode, ki jo bo povzročil. Možno pa je predvideti območja, kjer se pojavi, lahko ocenimo največjo magnitudo, ki jo lahko pričakujemo, ter lahko predvidimo obseg škode, ki bi jo potres na neki lokaciji lahko povzročil.

V primerjavi z ostalimi naravnimi nesrečami (suša, poplave, plazovi ...) ima potres precej večji vpliv na življenje prebivalcev, saj se zgodi nenapovedano, v trenutku in navadno prizadene zelo veliko območje. Zaradi tega navadno terja veliko število žrtev, poleg tega pa ima zaradi obsežne škode na različni infrastrukturi – stanovanjskih hišah, gospodarskih poslopih ter drugih javnih zgradbah in infrastrukturi, precej velik psihološki vpliv na prebivalce. Glede na to, da potres povzroči veliko materialno škodo, odpravljanje njegovih posledic tudi zaradi finančnih ovir traja več let.

Potresi, ki so maja in septembra leta 1976 prizadeli severovzhodno Italijo, predvsem Furlanijo, so imeli grozljive posledice tudi v severozahodni Sloveniji. Na srečo pri nas smrtnih žrtev ni bilo (v Italiji 987), nastala pa je ogromna gmotna škoda. V občini Bovec je potres leta 1976 najbolj prizadel dve najbolj zahodni naselji, in sicer Srpenco in Žago.

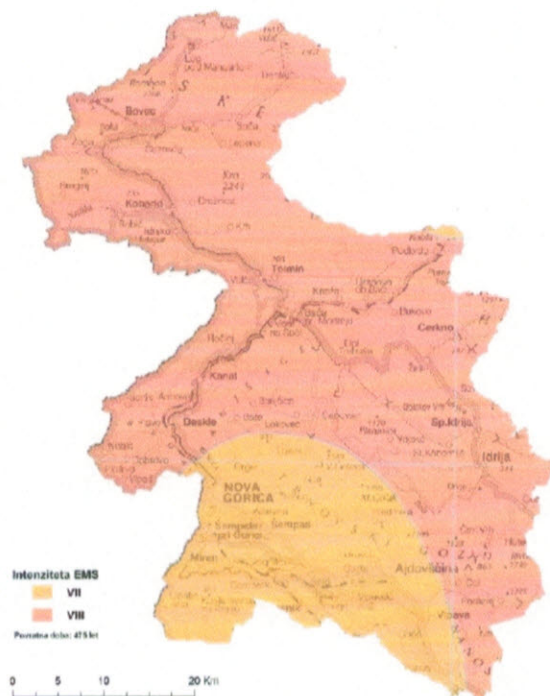
Posočje je na velikonočno nedeljo, 12. aprila 1998, prizadel potres VIII. stopnje po EMS. Žarišče potresa je bilo v goratem območju Krnskega pogorja, med Bovcem in Kobaridom (Hudi vrh 2 km JV od doline Lepene), kjer je nastala tudi največja materialna škoda, saj je bila lokalna intenzivnost VIII. stopnje po EMS-lestevici, z magnitudo 5.6.

Najhuje prizadeto območje v občini Bovec je bilo naselja Bovec, Soča, Kal-Koritnica, Lepena in Vrsnik.

Približno isto območje je 12. julija 2004 ponovno stresel potres VI. in VII. stopnje po EMS, njegova magnituda je dosegla 4.9. Najbolj ga je občutilo prebivalstvo okolice Bovca, še najbolj pa je bila prizadeta vas Čezsoča.

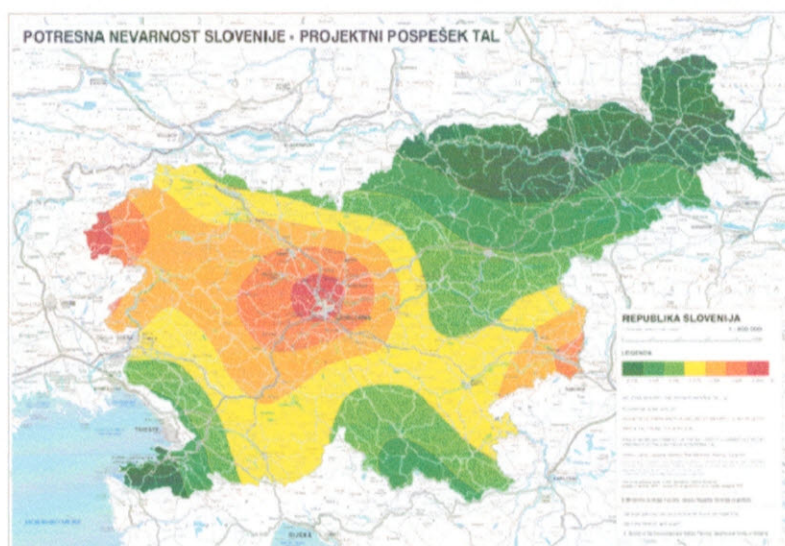
1.1.2. Potresna nevarnost na območju občine Bovec

Pas večje potresne nevarnosti (intenziteta VIII EMS) zajema celotno občino Bovec, kar je jasno razvidno iz karte intenzitete za povratno dobo 475 let iz leta 2011. Karta je namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škode ob potresih.

Slika 1: Karta potresne intenzitete Severnoprimske regije s povratno dobo 475 let (vir: ARSO, 2011).

In čeprav magnitude potresov na ozemlju občine Bovec ne dosegajo velikih vrednosti, so zaradi plitvih žarišč učinki lahko zelo veliki. Iz seizmološke karte Slovenije in iz dogodkov iz preteklosti lahko ugotovimo, da je območje občine Bovec potresno zelo ogroženo in da so možni tudi rušilni potresni sunki.

Slika 2: Karta pospeška tal za povratno dobo 1000 let (vir: ARSO, 2001).

1.1.3. Potresna ranljivost zgradb

Od leta 1965 dalje naj bi bili vsi objekti grajeni v skladu z zahtevami predpisov o potresno varni gradnji na potresnih območjih. Stavbe so bile do leta 1964 grajene praviloma le za prenos vertikalne obtežbe. Ukrepe za povečanje potresne odpornosti stavb so graditelji upoštevali le v krajših obdobjih po rušilnih potresih.

Po oceni ranljivosti stavb se ocenjuje vrsto in kakovost zidov, količino zidov, tlorisno razporeditev zidov, povezanost zidov in druge dejavnike.

Objekte delimo v tri skupine:

- objekti, zgrajeni pred letom 1895,
- objekti, zgrajeni v obdobju od leta 1895 do leta 1964,
- objekti, zgrajeni po letu 1965. in sanirani po letu 1976 in 1998.

1.1.4. Možen potek in obseg nesreče

Po predvidevanjih seizmologov je v občini Bovec na naseljenih območjih možno pričakovati potrese jakosti do VIII. ali celo do IX. stopnje po lestvici EMS. Manjši potresi niso tako nevarni, vendar tudi ti povzročajo škodo in preplah. Potres IV. stopnje po EMS še ne povzroči občutne škode na objektih in tudi ne večjega preplaha. Že V. stopnja, še bolj pa VI., povzročita preplah, odpadanje ometa, poškodbe dimnikov, razpoke slabše grajenih stavb ipd.. VII. stopnja že močno poškoduje objekte, povzroči posamezne zdrse zemljin in strah med prebivalstvom. VIII. stopnja povzroči večje razpoke v zidovih in tudi posamezna rušenja zgradb, v naravi pa udore in usade, spremembe pretokov in gladin voda ter paniko med ljudmi. IX. stopnja podira dele hiš, dogajajo se posamezna rušenja, razpoke v tleh, plazovi, presušitve izvirov ipd.

Na območju naše občine moramo predvideti možnost rušilnega potresa, saj v strnjjenih naseljih z večjo gostoto zgradb obstaja nevarnost nastanka obsežnih ruševin. Glede na gorate predele naše občine obstaja tudi velika nevarnost proženja plazov in usadov ter zasutja ali poškodovanja prometnic in druge infrastrukture. Predvideti moramo tudi ranjene in morda celo smrtne žrtve. Skoraj vedno pa se pojavi problem onesnaženja pitne vode in izpad električne energije.

1.1.5. Verjetnost nastanka verižne nesreče

CESTE:

Predvideva se, da bodo poškodovane ceste in cestni objekti ter ovire na cestah zaradi plazov ovirale in onemogočale promet v smereh:

Kobarid-Žaga, Žaga-Učja, Bovec-Trenta, Bovec-Predil.

Lokalne ceste: Bovec-Bavšica, Čezsoča-Vodenca, Soča-Lepena, Soča-Vrsnik.

ELEKTRO:

Zaradi občutljivosti delovanja sistema elektro distribucije, bi prišlo v začetni fazi do izpada oskrbe z električno energijo. Največjo težavo bi povzročilo rušenje zgradb in s tem prekinitvev oskrbe za posamezna naselja. Možna je tudi delna rušitev daljnovodov zaradi zemeljskih plazov. Glede na razvejanost sistema oskrbe, ki ga zahteva razmetanost poselitve, bo sanacija zagotovitve delovanja elektro sistema dolgotrajnejša.

PTT:

Pričakovati je hujše poškodbe telekomunikacijske opreme, vendar je možna takojšnja kompenzacija z alternativnimi sistemi zvez. Ocenjuje se, da je možno aktivirati rezervne in posebne zveze v 6-ih urah od nastanka potresa.

VODOOSKRBA:

Poškodbe vodovodov, kamor prvenstveno prištevamo vodovod in kanalizacijo z vsemi pripadajočimi napravami in opremo. Velika verjetnost je, da bo ob potresu prišlo do poškodbe tako tlačnih kot gravitacijskih primarnih in sekundarnih cevovodov vodovoda, zaradi česar bo onemogočena preskrba dela prebivalstva s pitno vodo. Prekinitev v oskrbi pa lahko povzroči tudi izpad električne energije. Možne so tudi poškodbe na lokalnih vodnih virih in vodovodnih omrežjih.

KANALIZACIJSKO OMREŽJE:

Poškodbe na kanalizacijskem omrežju, kar bo imelo neposreden vpliv na poslabšanje higienskih razmer po potresu. Nevarnost je še izrazitejša, če pridejo kanalizacijske odplake v stik z vodovodnim sistemom oziroma talno vodo v podzemlju. Pri poškodovani industrijski kanalizaciji se lahko neprečiščene industrijske odplake razlivajo po površini, pronicajo v zemljinu in onesnažujejo podtalnico ali pa odtekajo v rečna korita, zaradi česar lahko pride do večjega onesnaženja voda.

1.1.6. Sklepne ugotovitve

Občina Bovec spada med občine z visoko potresno ogroženostjo. Rušilni potres lahko prizadene tudi večja naseljena območja, zato se je treba nanj pravočasno pripraviti. Potresov časovno ob uri in dnevu ni mogoče napovedati, opredeljena so le območja, kjer lahko pričakujemo potres določene jakosti in z določeno verjetnostjo v časovnem obdobju. Po prvem potresnem sunku sledijo popotresni sunki s tendenco umirjanja. Obvladovanje potresne nevarnosti obsega različne ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje posledic:

- potresno odporna gradnja, upoštevati predpisane zahteve za novogradnjo in rekonstrukcijo objektov, določeni postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter potresna sanacija;
- izdelava programov protipotresne sanacije in utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev in drugih javnih dejavnosti;
- izdelava programov varstva kulturne dediščine pred posledicami potresa, ocene ranljivosti in evidenc premične in nepremične kulturne dediščine ter priprava strokovnih rešitev za zaščito kulturne dediščine po potresu;
- krepitev pripravljenosti sistema za zaščito, reševanje in pomoč (izdelati načrte zaščite in reševanja pred potresom v vseh sredinah, organiziranje, usposabljanje in opremljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč);
- nastanitev ljudi brez ustrezne nastanitve bi se začasno izvajala v nepoškodovanih objektih (šola, vrtec, športne dvorane, bivalni kontejnerji, počitniške prikolice, turistične in druge počitniške zmogljivosti) in z namestitvijo pri sorodnikih, znancih, sosedih, po možnosti čim bližje porušenega doma. Z načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje na prizadetem območju.

V varstvo pred potresom lahko torej vključimo več elementov, in sicer preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti, zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic in obnovo. S tem načrtom se določajo ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v pristojnosti Občine Bovec.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2. 1. Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je državni načrt. Državni načrt zaščite in reševanja je izdelan za potres intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98. Na podlagi državnega načrta za zaščito in reševanje je izdelan Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu za Severnoprimorsko regijo, ki državnega podrobneje razčlenjuje ter je prilagojen značilnostim območja Severnoprimorske regije. Posamezne občine pa morajo izdelati svoj načrt zaščite in reševanja, pri čemer se, v skladu z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), načrti izdelajo v celoti samo v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje. Občina Bovec spada v razred ogroženosti 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 2), zato je načrt zaščite in reševanja za potres potrebno izdelati v celoti.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30-ih ali več oseb in so na potresnem območju, kjer je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje. Sem spada tudi območje celotne občine Bovec.

Osnovna šola Bovec skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja načrtuje zaščitne ukrepe evakuacije in naloge zaščite, reševanja in pomoči na njenem področju.

2. 2. Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč ob potresu se izvajajo v skladu z naslednjimi načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 64/94, 33/00 - odl. US, 87/01 - ZMatD, 41/04 - ZVO-1, 28/06, 97/10):

1. Načelo pravice do varstva

Vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob naravni in drugi nesreči imata zaščita ter reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi.

2. Načelo pomoči

Ob nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih.

3. Načelo javnosti

Podatki o nevarnostih in o dejavnostih državnih organov, občin in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni. Država in občina morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki ga lahko prizadene naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnosti.

4. Načelo preventive

Država in lokalna skupnost pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizirajo izvajanje preventivnih ukrepov, ki imajo pri vseh oblikah načrtovanja prednost pred ostalimi ukrepi.

5. Načelo odgovornosti

Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Občina za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči uporabi najprej svoje sile in sredstva. Če ta zaradi velikega obsega nesreče ali ogroženosti ne zadoščajo, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja. Vojsko in obrambna sredstva je mogoče uporabiti, če razpoložljive sile in sredstva ne zadoščajo za nujno reševanje ter pomoč in če vojska ni nujno potrebna pri opravljanju obrambnih nalog.

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3. 1. Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini Bovec so:

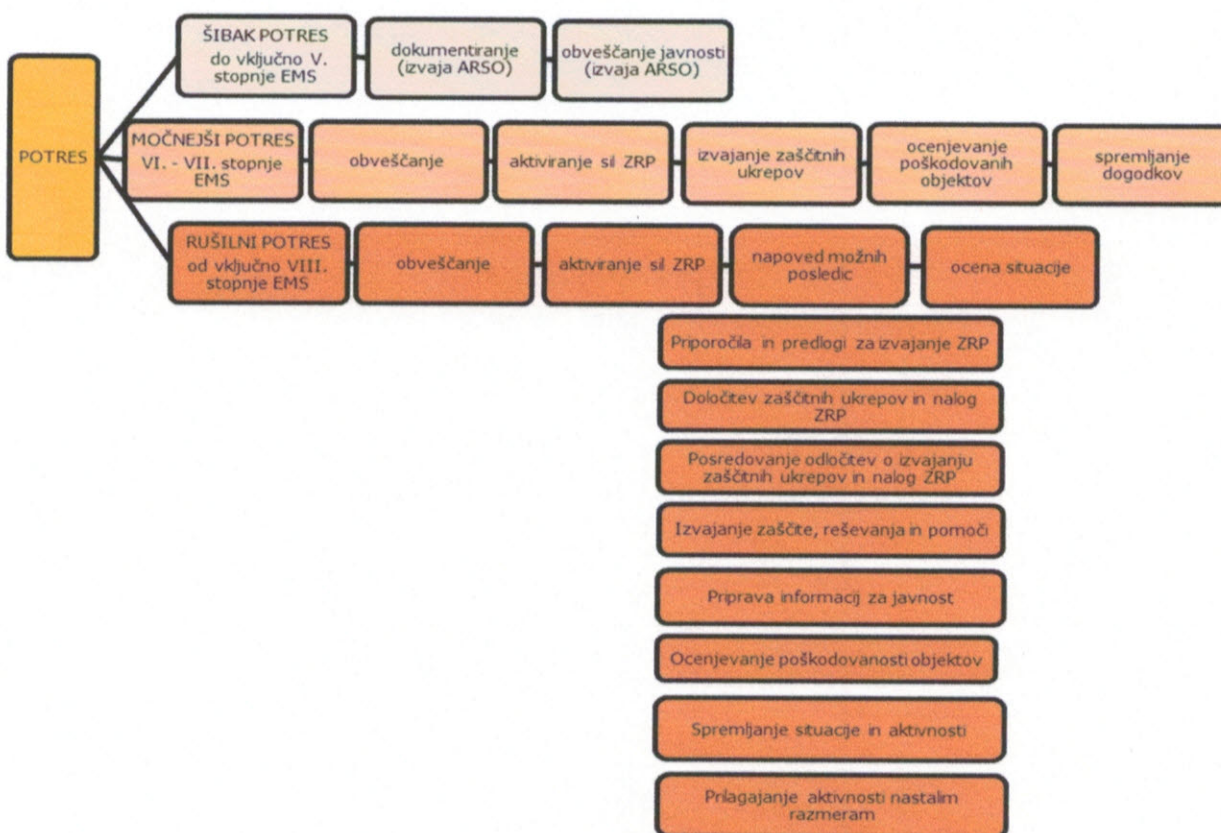
1. Občinski načrt zaščite in reševanja za občino Bovec se izdelava za potrebe intenzitete V. EMS ali višje stopnje ne glede na to, katero območje v občini prizadene in ne glede na žarišče potresa. Ukrepi in naloge iz načrta se lahko smiselno uporabljajo tudi v primeru manjših potresov oziroma poškodb.
2. Varstvo pred potresom v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti zagotavljajo: prebivalci posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter občine in državni organi. Varstvo pred potresi zagotavlja tudi potresno varna gradnja.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna le od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, ampak tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Večina prebivalcev namreč veliko časa preživi v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, domovih za ostarele, bolnišnicah. V skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/12) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP, skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti.
4. Življenja ljudi ob potresu so ogrožena tudi zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi poškodb ali porušitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture ter poškodb na električnih plinskih in drugih napeljavah itd. V občini Bovec ni podjetij, ki bi uporabljale večje količine nevarnih snovi (razen bencinski servis v Bovcu in v tovarni TKK Srpence), imajo pa te snovi v manjših količinah. Poleg tega precejšnje število gospodinjstev v Občini uporablja plin ali kurilno olje.
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjševanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa.
6. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito ZRP, lahko občina zaprosi za pomoč sosednje občine, regijo ali državo.
7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

3. 2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Koncept odzivanja ob potresu temelji na predvidenih posledicah, ki jih potres povzroči na ljudeh, naravi in na objektih. Klasifikacijo po potresni lestvici in epicenter potresa ugotovi Agencija RS za okolje (ARSO), Urad za seizmologijo in geologijo.

Glede na posledice in s tem povezan koncept odzivanja ločimo:

- **Potres intenzitete do vključno V. stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** ljudje ga zaznajo, vendar ne povzroči poškodb na objektih in tudi ne večjega preplaha. Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS.
- **Potres intenzitete VI. ali VII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS :** nastanejo poškodbe na objektih. Na zahtevo poveljnika CZ se izvaja obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, določitev zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, ocenjevanje poškodovanosti objektov in spremljanje dogodkov.
- **Potres intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe in možne smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov. Izvaja se obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP. Na podlagi napovedi poteka nesreče in ocene situacije, poveljnik CZ določi zaščitne ukrepe in naloge ZRP v sodelovanju s poveljnikom CZ za Severnoprimorsko regijo.

Shema 1: Pregled odziva za primer potresov različnih jakosti (šibak, močnejši in rušilni potres).

3. 3. Uporaba načrta

Občinski načrt za potres se aktivira, ko pride do močnejšega ali rušilnega potresa na območju občine Bovec, katerega posledice so poškodbe objektov in ogroženost prebivalstva. Odločitev o tem sprejme župan oziroma poveljnik ali namestnik poveljnika CZ občine, in sicer s sklepom. Na podlagi ocene nesreče in posledic se odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme pristojni poveljnik CZ ali vodja intervencije, ki je ukrepe sprejel.

V primeru, da lokalni viri ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, se aktivirajo regijske sile oziroma sredstva.

4. SILE, SREDSTVA IN RAZPOLOŽLJIVI VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4. 1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

4.1.1. Organi občine Bovec

- župan
- podžupan
- občinska uprava
- strokovne službe

4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč

a) Organi CZ

- poveljnik CZ Občine Bovec
- namestnik poveljnika CZ
- občinski štab Civilne zaščite (OŠCZ)
- poverjeniki za CZ v bivalnem okolju

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku pov. in članih štaba CZ občine Bovec

b) Enote in službe CZ

- ekipa CZ za oskrbo, prevoze in zveze
- ekipa CZ za prvo pomoč
- ekipa CZ za administrativno in informacijsko podporo

P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Bovec

c) Javne službe

- zdravstveni dom Tolmin – ambulanta Bovec, Reševalna postaja Tolmin
- veterinarski zavod Tolmin
- Komunala Tolmin - Bovec, CPG N. Gorica - Bovec, Elektro Primorske - Bovec

d) Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij

- PGD Bovec, PGD Srpenica, PGD Log pod Mangart in PIGD TKK Srpenica
- društvo GRS Bovec
- reševalni center JRS Tolmin
- radio klub »BC«-Bovec
- Aeroklub Bovec
- DPD reševalna enota Tolmin
- ŠKD Enota reševalnih psov Tolmin
- območno združenje RK Tolmin-enota Bovec
- župnijski Karitas Bovec

P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P-11 Pregled gasilskih enot s sezname poveljnikov in namestnikov

P-24 Enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij

4.1.3. Komisija za ocenjevanje škode

V primeru potresa intenzitete od vključno V. stopnje EMS je potrebno takoj pristopiti k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode. V ta namen se v občini organizira:

občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah.

Ocenjevanje škode je aktivnost, h kateri je potrebno pristopiti takoj po ocenjevanju uporabnosti in poškodovanosti objektov po potresu.

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah

4. 2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno-reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema in vozila, ki jih potrebujejo reševalne enote),
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu).

P-6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP

4. 3. Predvidena finančna sredstva

Finančna sredstva so s proračunom Občine Bovec, ki ga sprejme Občinski svet občine Bovec, načrtovana za vse izvajalce nalog ZRP. Izvajanje aktivnosti so redna dejavnost, usposabljanja, opremljanje, vaje, nadomestila plač, stroški udeležbe. Sem sodi tudi delovanje pogodbenih izvajalcev in drugih operativnih sestavov ZRP.

Osnova za zagotavljanje finančnih sredstev je letni plan potrebnih sredstev za sile ZRP občine, v katerem so zajeti vsi predvideni stroški za delovanje in opremljanje sil ZRP za tekoče leto.

Posebni stroški delovanja sestavov ZRP ob velikih in katastrofalnih nesrečah ter njihove uničene in poškodovane opreme se pokrivajo iz sredstev rezerv proračunov občine Bovec in Republike Slovenije oz. iz posebnih sredstev za delovanje sestavov ZRP ob posamezni nesreči, ki jih zagotavlja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Stroškovniki, računi ter druga dokazila in zahtevki se v najkrajšem možnem času dostavijo štabu Civilne zaščite občine Bovec v verifikacijo, ki jih nato dostavi Komisiji Občine Bovec za ugotavljanje posledic naravnih in drugih nesreč.

D-1 : Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZIR

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

5. 1. Opazovanje, zbiranje in posredovanje podatkov

Opazovanje potresne aktivnosti ni v občinski pristojnosti, le-to na območju RS izvaja Agencija RS za okolje – Urad za seizmologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne aktivnosti.

Opazovanje ob normalnih pogojih, ko ne pretehta povečana nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče, poteka skladno z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

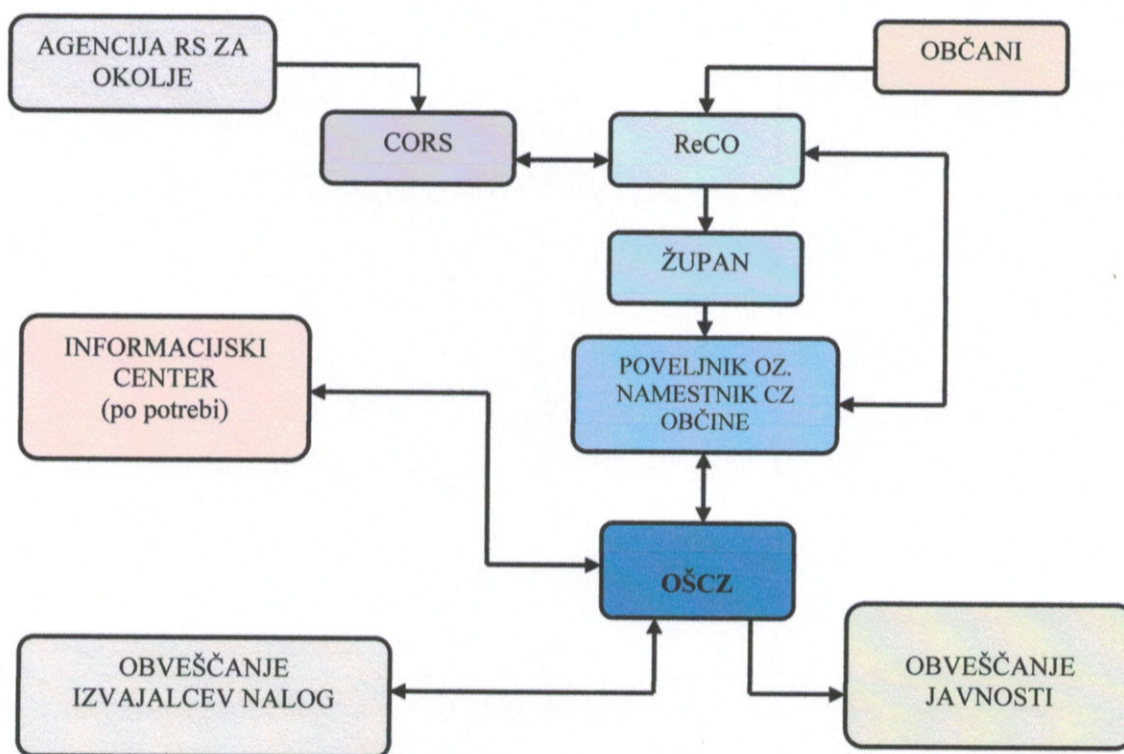
Ob močnejšem ali rušilnem potresu vzpostavi Urad za seizmologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje potresnih sunkov. Občina Bovec pridobiva podatke od ogleda na terenu in Regijskega centra za obveščanje Nova Gorica, ki je obveščen na naslednje načine:

- preko Centra za obveščanje Republike Slovenije,
- od pristojnih občinskih organov in služb (članov štaba CZ občine, poverjenikov, njihovih
- namestnikov in poveljnikov gasilskih društev ter drugih),
- od občanov na številko 112.

Prvo obvestilo o potresu, ki ga ReCO N. Gorica posreduje Občini Bovec, vsebuje podatke o:

- času nastanka potresa,
- epicentru potresa,
- magnitudi potresa po Rihtarjevi potresni lestvici,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po EMS potresni lestvici,
- domnevnom območju, ki ga je potres prizadel,
- odzivu prebivalcev.

Člani štaba Civilne zaščite občine Bovec, poverjeniki, poveljniki gasilskih društev in drugi pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč si takoj po potresnem sunku ogledajo situacijo na terenu in svoja opažanja posredujejo OŠCZ Bovec, ta pa naprej na ReCo Nova Gorica.

Shema 2: Potek opazovanja in obveščanja

5. 2. Obveščanje o potresu

Po prejemu obvestila o potresu, obvešča operativni delavec ReCO naslednje organe:

- župana ali podžupana,
- poveljnika CZ ali nam. poveljnika CZ,
- tajnika občinske uprave.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren župan in poveljnik Civilne zaščite občine Bovec v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje občinska uprava Občine Bovec s sodelovanjem OŠCZ Bovec, in sicer:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- član OŠCZ Bovec, ki je odgovoren za obveščanje javnosti po potrebi (odvisno od obsega nesreče), organizira in vodi tiskovne konference,
- spremlja poročanje medijev.

Poveljnik CZ občine in člani OŠCZ v primeru močnejšega potresa ne čakajo na poziv, ampak se takoj zglasijo v domu zaščite in reševanja v Bovcu, kjer je njihovo mobilizacijsko zbirališče.

D-2: Načrt za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in OŠCZ Bovec.

P-5: Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč.

5. 2.1. Obveščanje pristojnih organov in služb

Za sprotno informiranje organov v občini in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic potresa skrbi poveljnik CZ ob pomoči ostalih sodelavcev občine Bovec. V ta namen:

- v dogovoru z županom posreduje v ReCO podatke o prvih posledicah potresa na tel. številko 112, nato pa čim bolj natančno prvo pisno poročilo, iz katerega mora biti razviden obseg posledic potresa, število poškodovanih, porušenih ali delno porušenih objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih ruševinah, žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah;
- pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev, kamor pošlje po faksu pisno informacijo.

5.2.2. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je zadolžena Občina. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči, morajo vzpostaviti s prebivalstvom na prizadetem območju čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Informacije o razmerah na prizadetem območju občine posredujejo preko javnih medijev in na druge, krajevno običajne načine. Priporočljivo je, da Občina za dodatne informacije objavi posebne telefonske številke oz. po potrebi organizira informacijske centre.

Način obveščanja se določi glede na okoliščine in trenutne možnosti. Izbran mora biti tako, da je zagotovljena obveščenost vseh, ki jim je obvestilo namenjeno.

Načini obveščanja so lahko različni, odvisno od trenutnih možnosti. Ti načini so:

- obveščanje s pomočjo radia, televizije, KATV Bovec in drugo;
- obveščanje s plakati, letaki ali dopisi;
- obveščanje s kurirji;
- organizacija lokalnih informacijskih centrov, ki redno posredujejo informacije itd.

Preko informacijskih centrov prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, materialni škodi, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu stresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepov za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

5.2.3. Obveščanje splošne javnosti

Javnost je potrebno obveščati korektno in sproti, vendar premišljeno in sistematično, da ne pride do nejasnosti in zmede. Javnost obvešča župan ali oseba, ki jo župan pooblasti. To je praviloma član OŠCZ, ki je tudi vodja informacijskega centra, če se ta oblikuje (glej navodilo o obveščanju, opozarjanju in alarmiranju).

Za obveščanje javnosti o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP iz pristojnosti občine je odgovoren poveljnik CZ Občine Bovec oz. tisti član štaba, ki je odgovoren za stike z javnostjo oziroma za izvedbo te naloge, in sicer:

- organizira in vodi tiskovno konferenco,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti o nesrečah poteka v medijih, ki po 25. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB1, 90/10 odločba US, UP - 419/09-15) na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno objavljajo nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. Za resničnost in točnost sporočila odgovarja tisti, ki ga je posredoval mediju.

V takih primerih se sporočilo za takojšnjo objavo pošlje najprej naslednjim medijem:

- KATV Bovec,
- lokalni radijski postaji »Radio Primorski Val«,
- Radiu Koper - Capodistria.

V primeru, da je aktiviran državni načrt, je obveščanje širše javnosti v pristojnosti države.

5.2.4. Alarmiranje ob potresu

Alarmiranje se izvaja preko ReCO Nova Gorica, kadar obstaja neposredna nevarnost plaz, porušitve, porušitve stavb, objektov ... kot posledica potresa.

Alarmiranje se izvaja ob potresu na naseljenem območju, ko se zaradi rušenja oziroma zaradi nastanka verižne nesreče ogrožena življenja ljudi ali ko je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov, opozorimo prebivalstvo na bližajočo se nevarnost.

Alarmiranje se izvede na zahtevo pristojnega poveljnika CZ in župana ali na predlog vodje intervencije.

Proži se znak »Neposredna nevarnost«.

P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

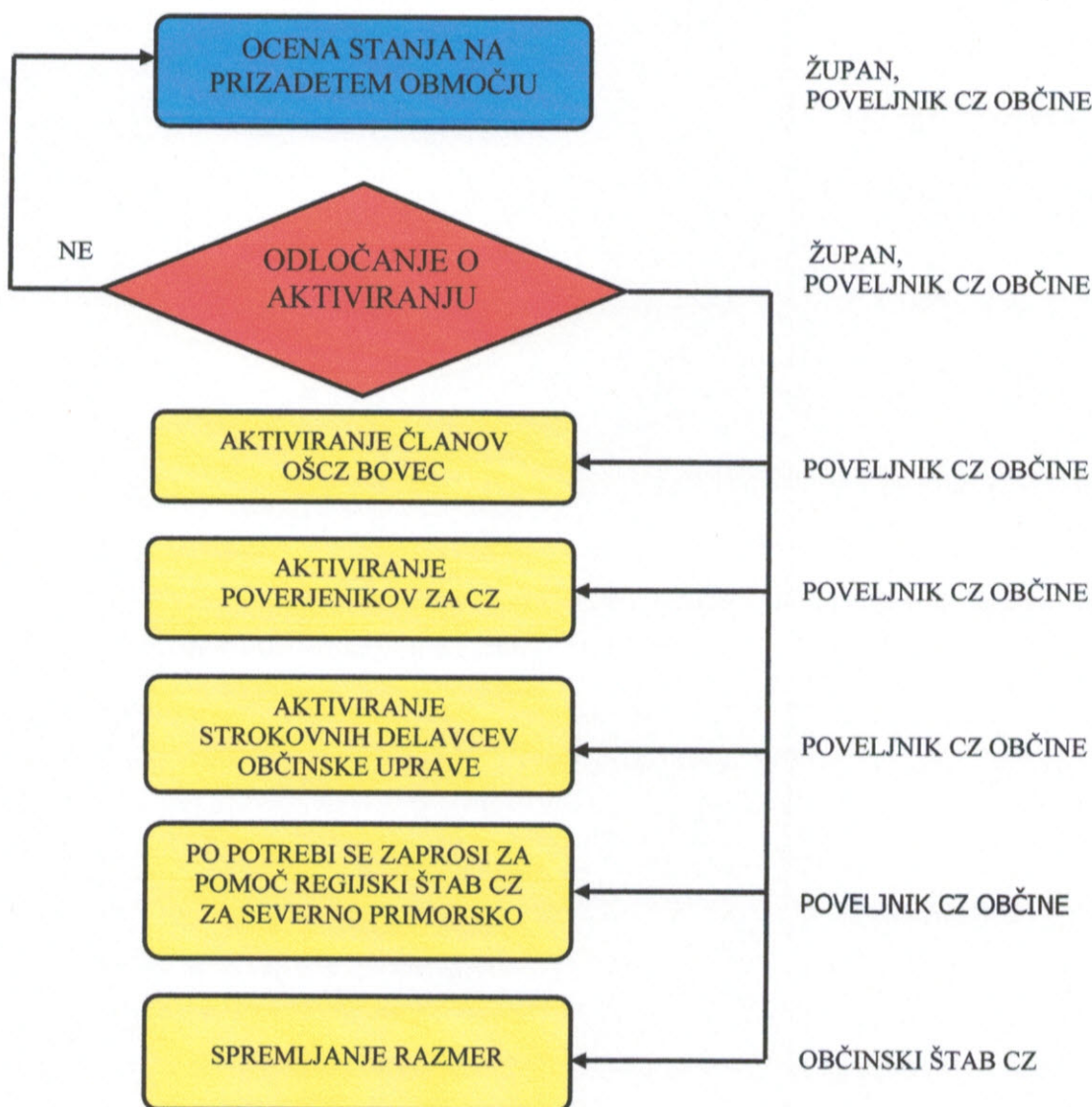
6.1. Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb

Regijski center za obveščanje Nova Gorica v skladu z načrtom občine Bovec »Načrt aktiviranja izvajalcev ZIR« obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini Bovec, ta pa naprej ostale odgovorne osebe.

Poveljnik CZ občine in člani OŠCZ v primeru močnejšega potresa ne čakajo na poziv, ampak se takoj zglasijo v domu zaščite in reševanja v Bovcu, kjer je njihovo mobilizacijsko zbirališče. Člani OŠCZ so po funkciji zadolženi vsak za svoje področje sil za ZRP tako, da je tudi s tega področja pomoč poveljniku CZ Občine zagotovljena.

Župan in poveljnik CZ Občine takoj po prejemu obvestila o potresu ocenita razmere in predvidita možen razvoj dogodkov.

Poveljnik CZ po potrebi aktivira občinske sile za ZRP, ki so v skladu z dokumenti o aktiviranju izvajalcev zaščite in reševanja.

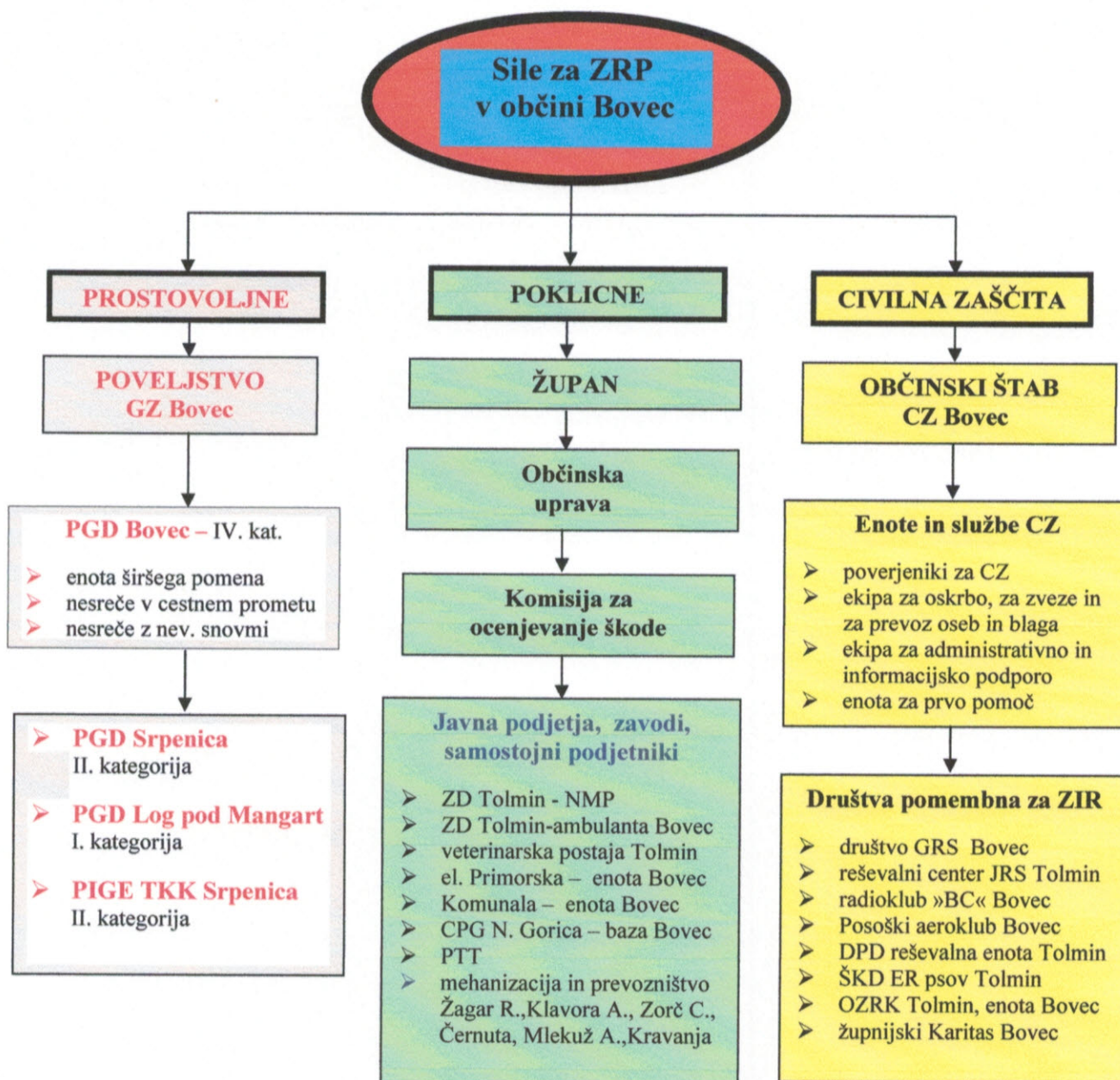
Shema 3 : Potek aktiviranja organov vodenja in strokovnih služb.

6.2. Aktiviranje občinskih sil za ZRP

Poveljnik CZ Občine Bovec po oceni razmer takoj aktivira potrebne sile in sredstva za izvajanje zaščite in reševanja. Aktiviranje sil naj bo postopno, glede na potrebe.

O aktiviranju občinskih enot CZ in drugih sil za ZRP odloča župan Občine Bovec oz. poveljnik CZ Bovec ali za to pristojni poveljnik. Na zahtevo župana oz. poveljnika Občine Bovec se pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil ZRP izvaja preko ekipe za administrativno in informacijsko podporo, ki je prva aktivirana s strani župana oz. poveljnika CZ Bovec. Aktiviranje se izvaja preko pozivnikov (pager), GSM sporočil, tel. klicev ali po kurirski službi.

Najprej se aktivira občinske sile in sredstva, če te ne zadoščajo, se zaprosi še za aktiviranje regijskih in državnih sil in sredstev.

Shema 4 : Prikaz občinskih sil za ZRP.

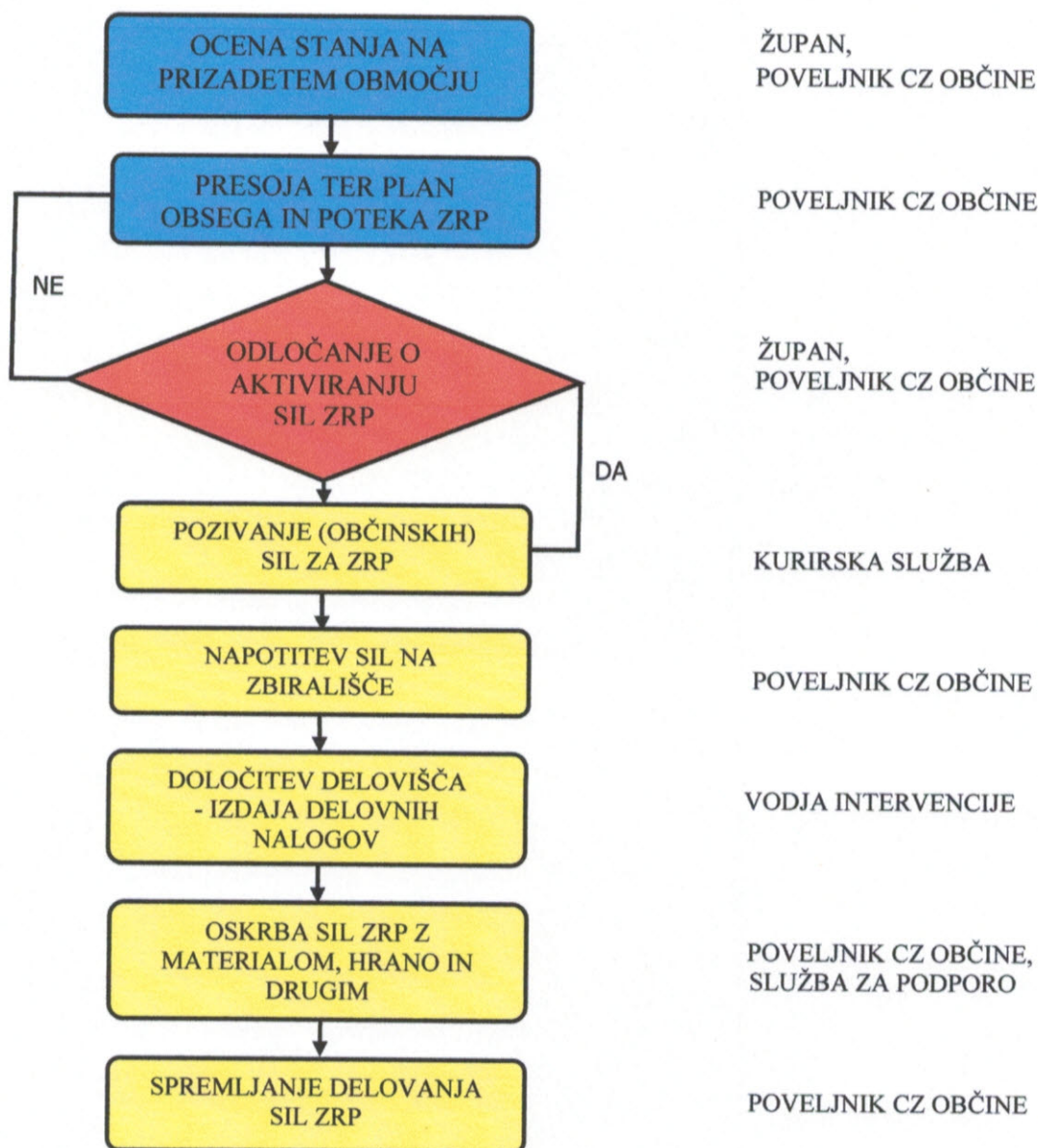
P-1: Podatki o poveljniku, namestniku pov. in članih štaba CZ občine Bovec

P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ

P-5: Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Na podlagi odločitve izda župan Občine Bovec delovne naloge za posamezne enote. Preko člana OŠCZ Občine Bovec, ki je iz PP Bovec se po potrebi aktivira tudi PP Bovec. Policija zagotavlja varnost, ureja cestni promet za intervencijska vozila in zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov. Poveljnik CZ Bovec lahko na podlagi presoje za gasilske enote in druge občinske sile za ZIR odredi stanje pripravljenosti.

Občinska uprava Občine Bovec izvaja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oz. na področju zaščite in reševanja.

Shema 5: Pregled aktiviranja občinskih sil ZRP

6.3. Zagotavljanje pomoči države in drugih organizacij

6.3.1. Aktiviranje regijskih in drugih sil ZRP

Če občina Bovec ne more obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, zaprosi za pomoč poveljnika Civilne zaščite za Severno primorsko. Ta presodi o prošnji za pomoč in jo posreduje naprej poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim, finančnih sredstvih ter mednarodne pomoči odloča preko URSZR izpostava Nova Gorica.

6.3.2. Zagotavljanje materialne in finančne pomoči države

Če občina nima dovolj materialnih in finančnih sredstev za sanacijo posledic nesreče, pošlje prošnjo za pomoč štabu CZ za Severno Primorsko. Poveljnik štaba presodi prošnjo in jo posreduje poveljniku CZ RS.

Materialna pomoč države pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti,
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev ljudi, ki so ostali brez doma,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v obliki finančnih sredstev, ki jih občina Bovec potrebuje za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje (o njih odloča Vlada Republike Slovenije).

6.3.3. Občinski logistični center

Občina Bovec nima svojega stalnega logističnega centra, vendar se le-ta po potrebi organizira na lokaciji, ki je odvisna od vrste in obsega potrebne pomoči. Vodjo logističnega centra imenuje župan. Občinski logistični center je ob potresu lahko organiziran na več lokacijah, odvisno od obsega nesreče. Za celotno občino Bovec je najprimernejša lokacija v domu ZIR na letališču Bovec.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Pristojnosti in naloge organov

Občina oz. posamezni občinski organi, zavodi in javna podjetja sodijo med organe upravljana in ima ob potresu predvsem naslednjo nalogo:

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Občina oz. posamezni občinski organi, zavodi in javna podjetja sodijo med organe upravljanja in imajo ob potresu predvsem naslednje naloge:

7.1.1. Vloga Občine v sistemu ZRP

Naloge občine na področju ZRP so:

- spremljanje nevarnosti ter obveščanje in alarmiranje prebivalstva o preteči nevarnosti,
- organiziranje in vzdrževanje sistema alarmiranja v skladu z enotnim sistemom alarmiranja,
- zagotavljanje zvez za potrebe ZRP,
- načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov,
- izdelava ocen ogroženosti ter načrtov ZRP,
- organiziranje, razvijanje in vodenje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje in opremljanje organov, enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP v Občini,
- zagotavljanje nujno potrebnih sredstev za ukrepanje ob nesreči,
- organiziranje in vodenje ZRP na območju občine,
- odpravljanje posledic nesreče.

7.1.2. Župan

- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče,
- sprejme načrte zaščite in reševanja,
- določi vrsto in obseg sil za zaščito, reševanje in pomoč iz 73., 75. in 76. člena ZVNDN,
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- skrb za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih,
- za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah imenuje poveljnika Civilne zaščite občine ter sektorske in krajevne poveljnike in štabe Civilne zaščite.

7.1.3. Občinska uprava ter zavodi in javna podjetja

- servisiranje organov vodenja po navodilih župana ali poveljnika CZ.

7.2 Pristojnosti in naloge organov vodenja

7.2.1. Poveljnik CZ

- preverja intervencijsko pripravljenost sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč,
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- daje mnenja in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil za zaščito, reševanje in pomoč ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče,
- predlaga imenovanje štaba Civilne zaščite,
- prevzem operativnega vodenja, koordiniranja in usmerjanja sil ZRP,

- obveščanje župana o stanju in posledicah na prizadetem območju,
- za vodenje posameznih intervencij, lahko določi vodjo intervencije,
- med vodenjem ZRP ima pooblastila za: odreditev umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženega območja, vstop v stanovanje, odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo, odreditev obveznega sodelovanja občanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, uporabo tujega zemljišča in porušitev objekta oziroma posek drevja.

7.2.2. Poverjeniki za CZ

- spremljanje razmer in opozarjanje na nevarnost,
- obveščanje nadrejenih o posledicah in stanju po naravnih nesrečah,
- usmerjanje izvajanja vzajemne in osebne zaščite,
- usklajevanje zaščitnih ukrepov in organiziranje izvajanja ZRP v skladu z odločitvami nadrejenih.

7.2.3. Občinski štab CZ

- je posvetovalni organ, ki s strokovnimi nasveti in predlogi pomaga poveljniku CZ.
- nudi strokovno pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči,

7.2.4. Vodja intervencije

- neposredno vodenje intervencije oz. akcije zaščite in reševanja (v tem okviru ima enaka pooblastila kot poveljnik CZ).

7.3 Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev ZRP

7.3.1. Prostovoljna gasilska društva

- gašenje, reševanje oseb in premoženja, sodelovanje pri interventnem odstranjevanju posledic nesreče ter druga pomoč pri sanaciji stanja (zasilno prekrivanje streh, odstranjevanje nevarnih predmetov, varovanje objektov...).

7.3.2. Taborniki in skavti

- postavljanje šotorišč in urejanje drugih začasnih prebivališč.

7.3.3. Potapljači

- reševanje iz vode in na vodi.

7.3.4. Gorski reševalci

- reševanje ponesrečencev v gorah in drugih težko dostopnih krajih.

7.3.5. Jamarski reševalci

- reševanje ponesrečencev v jamah in na drugih težko dostopnih krajih.

7.3.6. Radioamaterji

- zagotavljanje dopolnilnega sistema radijskih zvez za potrebe ZRP, lahko sodelujejo tudi pri obveščanju širše javnosti.

7.3.7. Kinologi

- iskanje pogrešanih iz ruševin in drugod z reševalnimi psi.

7.3.8. Javne službe za ZRP (ZD, Komunala, Elektro, ZZG, veterinar, ambulanta, policija)

- vse javne službe so dolžne sodelovati pri ZRP na področjih, ki jih tudi sicer pokrivajo.

7.3.9. Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije

- te organizacije so pogodbeno vključene v sistem ZRP in na tej podlagi jih poveljnik CZ vključi v reševanje (pogodbena podjetja sodelujejo pri odstranjevanju in odvažanju ruševin in drugih materialov, podjetja za prevoz oseb sodelujejo pri evakuaciji, nastanitvene organizacije pa zagotavljajo začasno nastanitev prizadetih prebivalcev).

7.3.10. Enote CZ za prvo pomoč

- dajanje prve pomoči in sodelovanje pri negi poškodovancev,
- izvajanje triaže,
- sodelovanje pri izvajanju higienskih-epidemioloških ukrepov.

7.3.11. Ekipa za oskrbo, prevoze in zveze

- sodelovanje pri zagotavljanju nastanitve in oskrbe pripadnikov CZ ter drugih sil ZRP s hrano, vodo in drugimi potrebščinami,
- zagotavljanje prevozov moštov in drugih uslug,
- skladiščenje in razdeljevanje opreme pristojnemu štabu, ekipam in službam CZ,
- sodelovanje pri evakuaciji, začasni nastanitvi in oskrbi ogroženega prebivalstva,
- sodelovanje pri odstranjevanju ovir, pri urejanju zasilnih poti in prehodov ter pri popravilu komunalne infrastrukture,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev,
- sodelovanje pri razdeljevanju sredstev pomoči.

7.3.12. Ekipa za administrativno in informacijsko podporo

- posredovanje informacij in podatkov o posledicah nesreče in dajanje napotkov prebivalcem na prizadetem območju,
- zbiranje in obdelava podatkov o posledicah nesreče ter njihovo posredovanje pristojnemu štabu, drugim pristojnim organom in svojcem žrtev oz. poškodovanih,
- dajanje psihološke in duševne pomoči prizadetim in svojcem žrtev,
- opravljanje kurirske službe,
- opravljanje administrativno tehničnih in drugih del za organe, ki vodijo ZRP,
- sodelovanje z zdravstveno in socialno službo, z organi za notranje zadeve, z duhovniki in drugimi službami in institucijami,
- dajanje pomoči pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih oseb,
- dajanje pomoči preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

7.3.13. Logistični center (po potrebi)

- zbiranje, skladiščenje in razdeljevanje humanitarne pomoči,
- skladiščenje in razdeljevanje opreme za ZRP štabom, enotam in službam CZ,
- sedež je v Domu ZIR v Bovcu (po potrebi se lahko določijo tudi dodatne lokacije),
- naloge: zbiranje, skladiščenje in razdeljevanje humanitarne pomoči, opreme za ZRP pristojnemu štabu, ekipam in službam CZ,
- vse naloge se opravljajo v skladu z navodili poveljnika CZ, za delovanje centra pa je odgovoren vodja, aktivira pa se še potrebno število skladiščnih delavcev.

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku pov. in članih štaba CZ občine Bovec

P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ

P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za ZIR

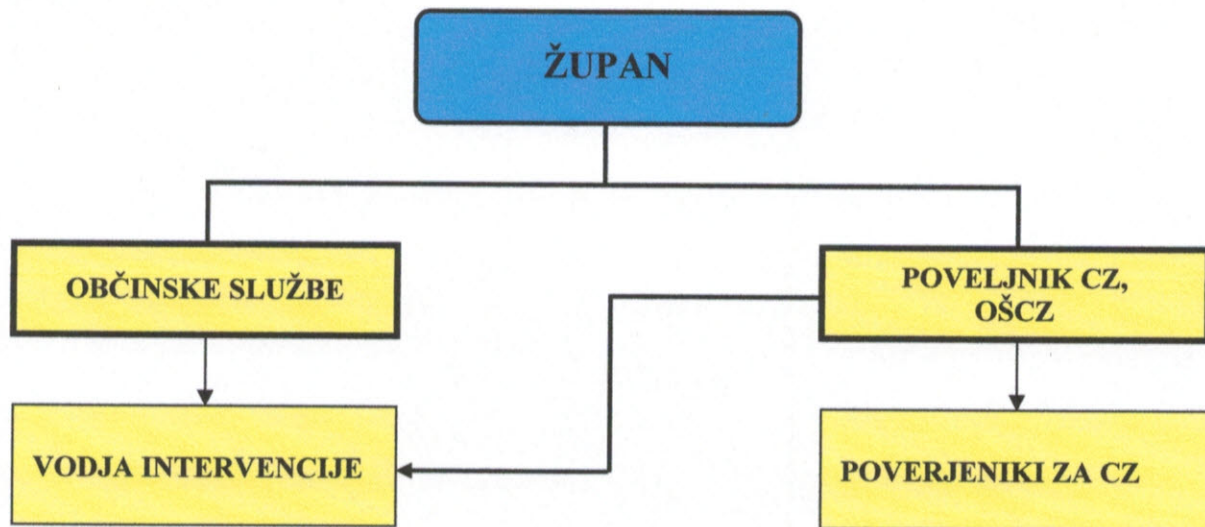
P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

7. 4. Operativno vodenje

Dejavnost ZRP na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine. Pri sprejemanju odločitev mu strokovno pomaga OŠCZ. Če je potres prizadel več občin v regiji, dejavnost ZRP skupnega pomena organizira in vodi poveljnik CZ regije. Ob večjem potresu, ki prizadene območje dveh ali več regij, v skladu s svojimi pristojnostmi in odločitvami Vlade RS dejavnosti ZRP organizira in vodi poveljnik CZ RS.

Poveljnik CZ občine za vodenje posameznih intervencij lahko določi vodjo intervencije, kateremu so podrejene vse sile, ki v intervenciji sodelujejo.

Poverjeniki za CZ na svojem območju koordinirajo in vodijo dejavnosti ZRP v skladu z navodili nadrejenih.

Shema 6 : Prikaz vodenja sistema ZRP v Občini Bovec

P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ

7. 5 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE) ter sistem osebnega pozivanja. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah. Komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- radijskih zvezah (ZA-RE, ZA-RE PLUS in TETRA),
- javnih telefonskih zvezah, ki so lahko analogne ali digitalne,
- brezžičnih telefonskih (GSM),
- zvezah radioamaterjev,
- internetu,
- kurirski službi

Na območju Občine Bovec lahko delujemo preko oddajnika v sistemu ZARE:

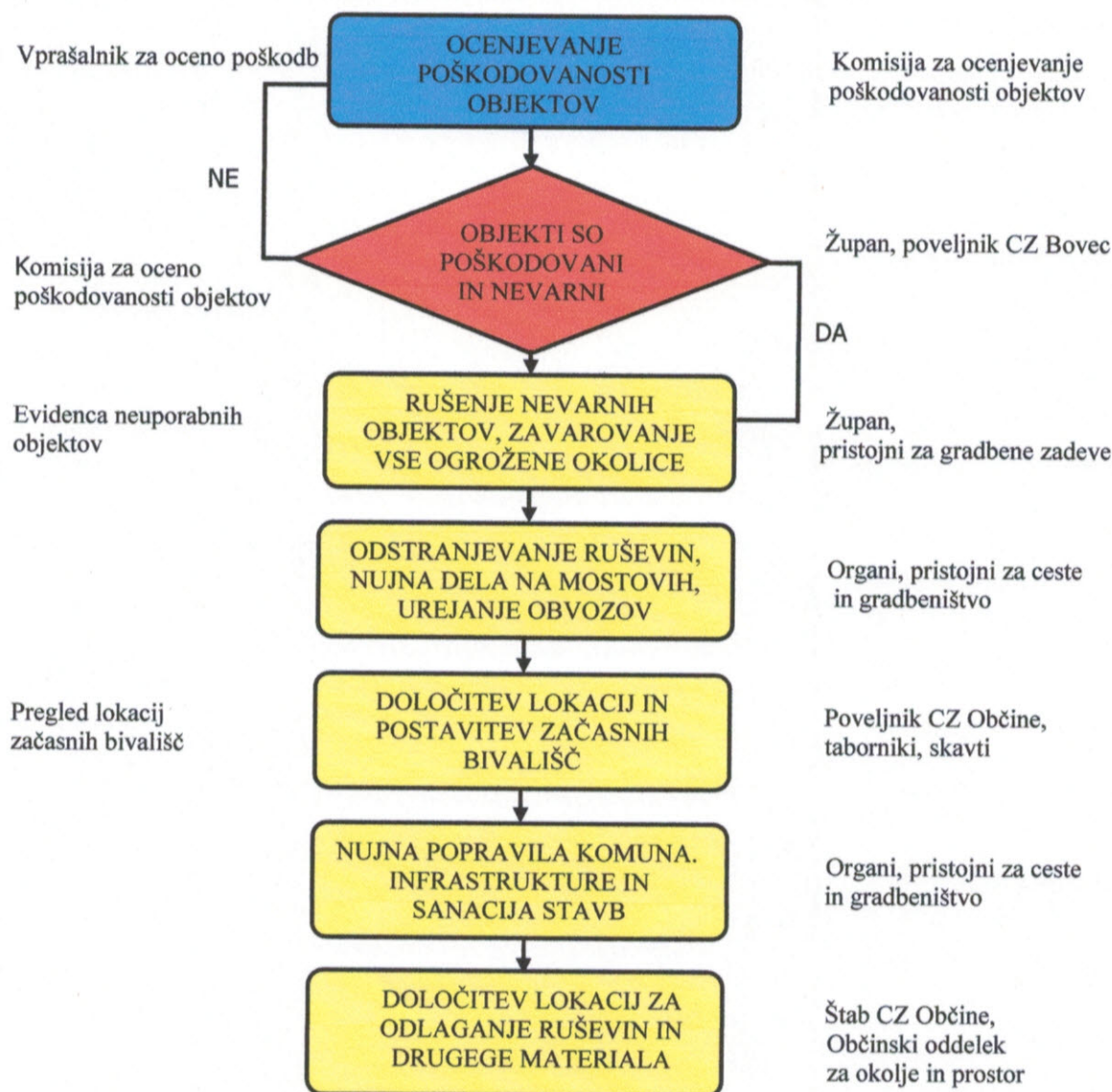
- Kobariški Stol (kanal 09),
- Kuk (kanal 22).

8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8. 1. Zaščitni ukrepi

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti potrebne za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov v prizadeti občini je v pristojnosti Občine. V kolikor Občina s svojimi silami in sredstvi ne more izvesti zaščitnih ukrepov, za pomoč zaprosi regijo.

8.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Shema 7: Gradbeni in drugi tehnični ukrepi po potresu v Občini

P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZIR v občinskih prostorskih aktih

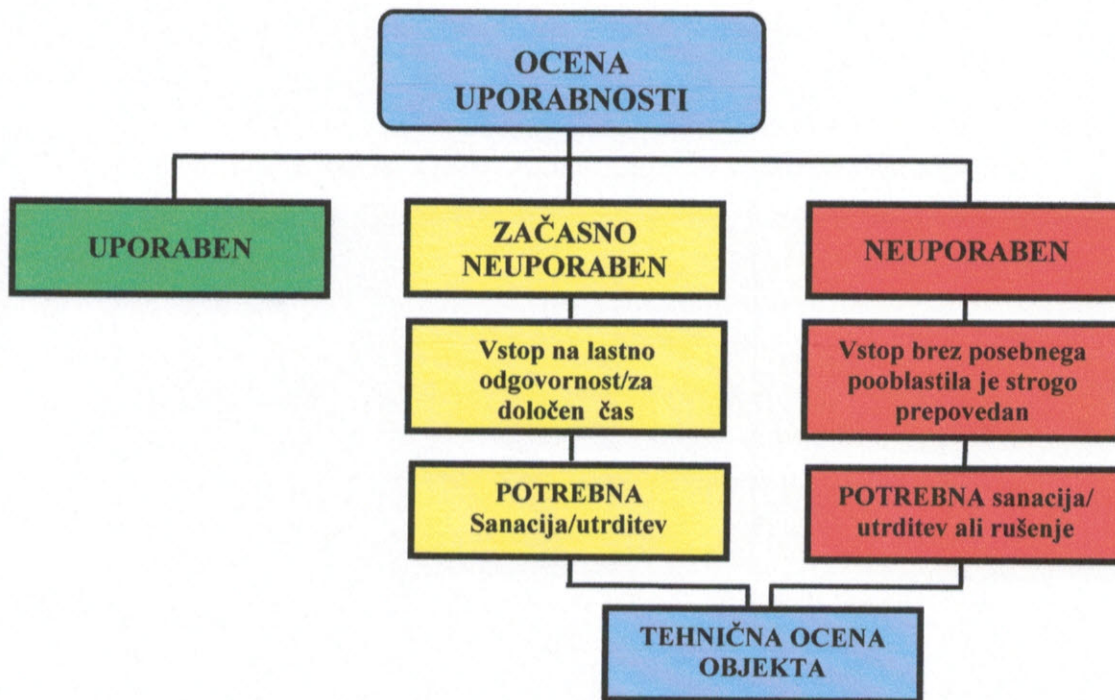
P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

Takoj po močnejšem ali rušilnem potresu poveljnik CZ Občine organizira preverjanje stanja na terenu. Prvo hitro in grobo oceno stanja, predvsem z vidika ogroženosti prebivalstva, opravijo že člani OŠCZ, poverjeniki za CZ in člani občinske komisije za ocenjevanje škode. Za sistematično in uradno ugotavljanje poškodovanosti objektov pa se vključijo regijske in

državne komisije za oceno poškodovanosti objektov. Komisijo mora sestavljati zadostno število strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

Ko komisije za ugotavljanje poškodovanosti objektov ugotovijo, katere zgradbe so tako poškodovane, da je iz njih potrebno opraviti evakuacijo, ugotavljajo še, katere objekte je možno z enostavnimi ukrepi hitro sanirati in ojačati, koliko je porušenih objektov in koliko takih, ki jih ni možno sanirati. Na podlagi teh podatkov pa je potrebno ugotoviti, koliko je prebivalcev, ki jim je potrebno zagotoviti začasno prebivališče.

Glede na poškodovanost objekte razvrstimo na: uporabne, začasno neuporabne in neuporabne.

Shema 8 : Prikaz postopka k ocenjevanju uporabnosti objektov po potresu

Na podlagi ugotovitev je potrebno čim prej izdelati načrt:

- nujnih rušenj,
- določitve in ureditve lokacij za postavitve začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- vodoravnega podpiranja,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- vgrajevanje vezi, podpornih zidov ipd.

Prve ocene o poškodovanosti oz. uporabnosti objektov morajo biti izdelane že v nekaj dneh po potresu, odvisno od nastalih posledic. To je pomembno zaradi ocene o potrebni pomoči ter obvestila prebivalcem o nevarnosti poškodovanih objektov. Pri izdelavi ocene uporabnosti imajo prednost objekti, ki so pomembni za delovanje ZRP (zdravstveni dom, gasilski domovi, policijska postaja), infrastrukturni objekti, energetske objekti, komunikacijski objekti, vodni zbiralniki in predori, nekateri industrijski in drugi objekti.

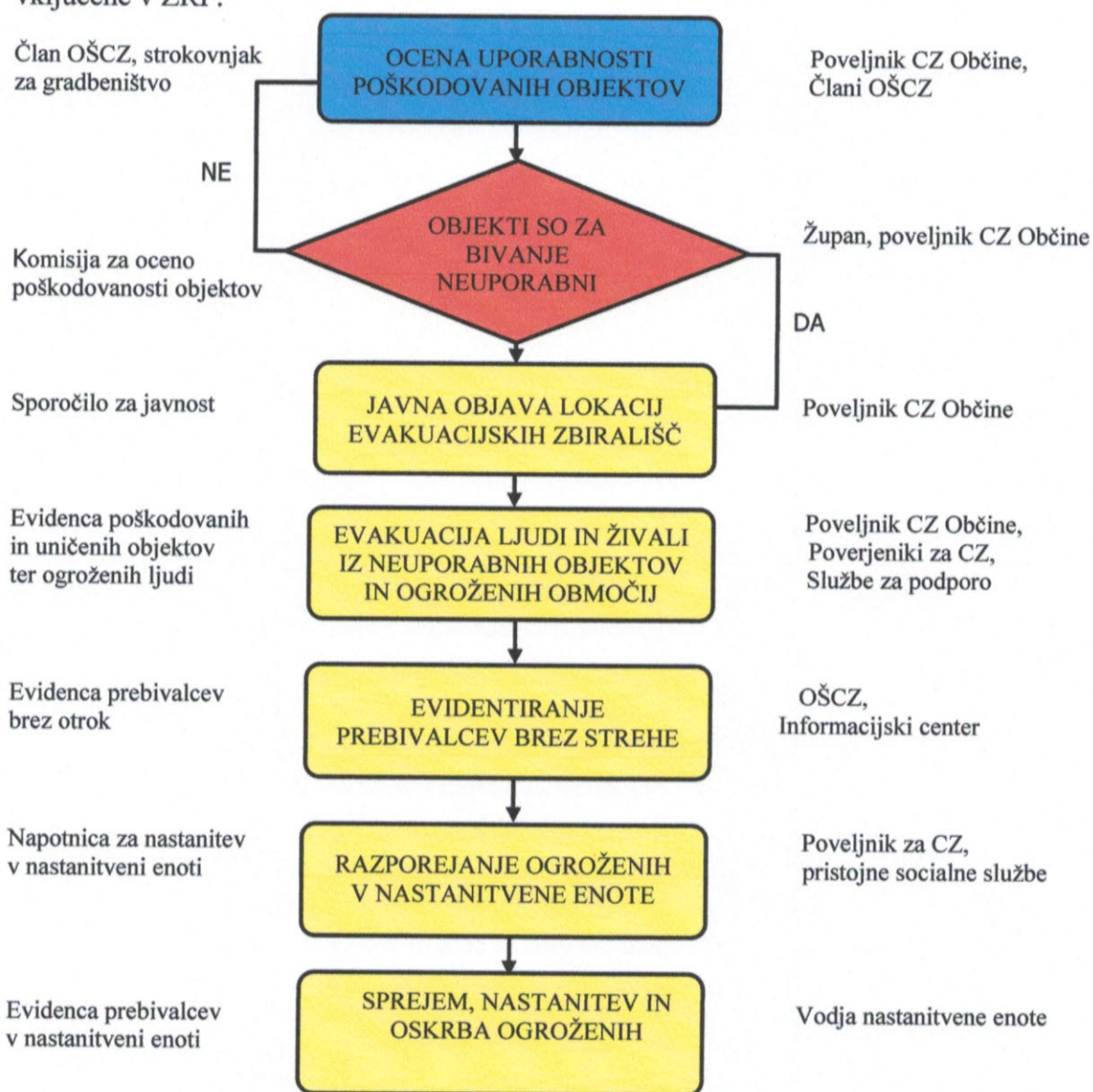
Za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte je med potekom obnove potrebno izdelati t.i. tehnično oceno objekta. V njem se opredeli tehnične možnosti za sanacijo in stroške obnove oz. rušenja.

8.1.2. Evakuacija

Evakuacija je postopek umika ljudi, živali in materialnih dobrin iz določenega območja. Izvajamo jo z namenom, da zaščitimo ljudi, živali ali materialne dobrine pred nevarnostmi, če se drugače ne da zagotoviti varnosti.

Župan, v nujnih primerih pa poveljnik CZ, takoj po rušilnem potresu odredi evakuacijo iz stavb, ki so zaradi poškodb za bivanje nevarne. V prvem obdobju se odredi začasna evakuacija na podlagi hitre ocene varnosti objektov, ki jo opravijo že občinski predstavniki, pri končni odločitvi pa se upošteva ugotovitve regijskih in državnih komisij za oceno poškodovanosti objektov. Evakuacija se sicer izvaja le, če z drugimi ukrepi ni možno zagotoviti varnosti ljudi. Izvajanje evakuacije prevzamejo pripadniki občinskega štaba CZ in poverjeniki za CZ. Prednostno evakuiramo bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi otroki. V določenih primerih je potrebno evakuirati tudi živino, domače živali, kulturno dediščino in dobrine, nujen za življenje.

V primeru potresa, v prvi vrsti prebivalci sami poskrbijo za svojo evakuacijo iz nevarnih objektov, v primeru javnih zavodov (šol, vrtcev) pa je za evakuacijo zadolženo osebje oziroma zaposleni. V primeru večje razsežnosti potresa izvajanje evakuacije prevzamejo pripadniki občinskega štaba CZ in poverjeniki za CZ, po presoji poveljnika CZ pa tudi druge sile, vključene v ZRP.

Shema 9: Prikaz izvedbe postopkov evakuacije

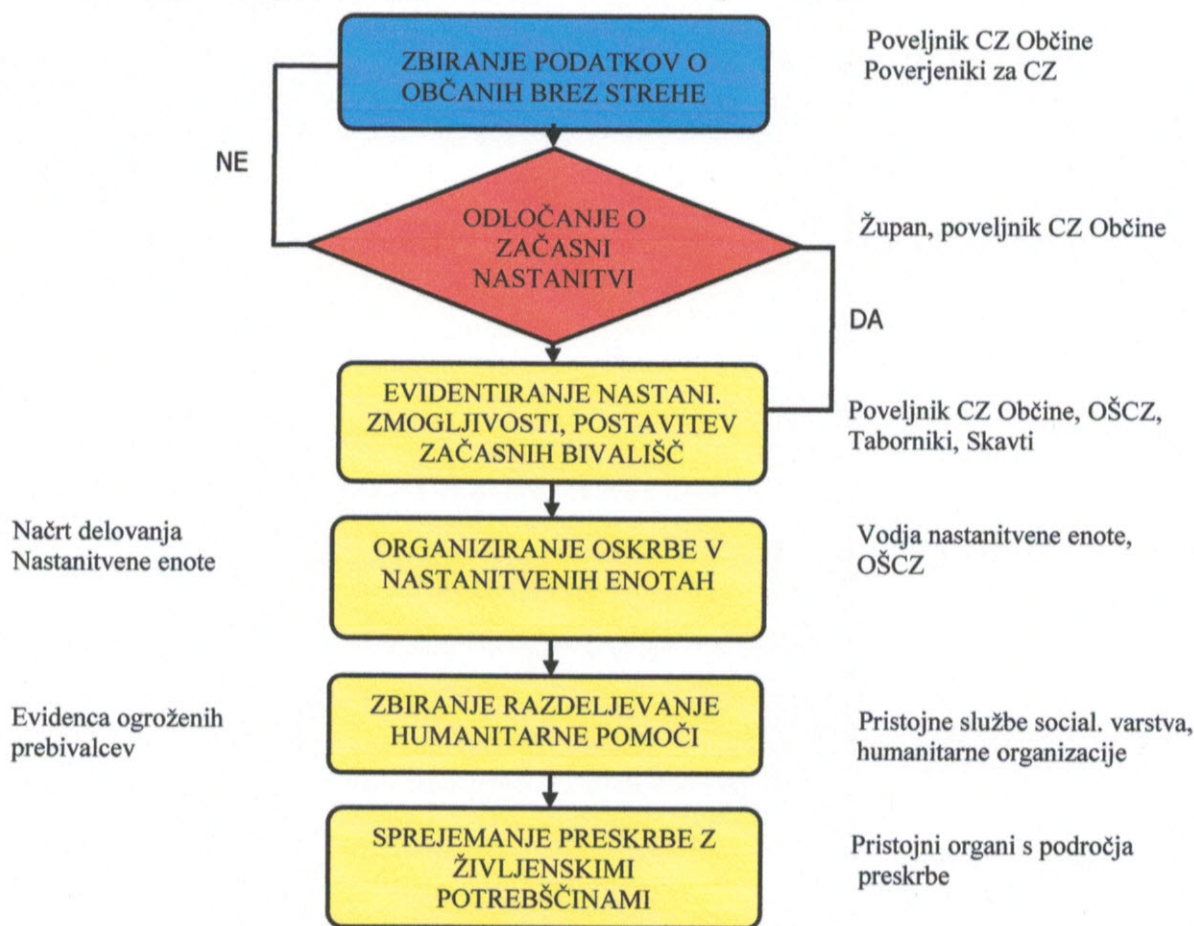
8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženega prebivalstva

Nastanitev in oskrba ogroženega prebivalstva je v pristojnosti Občine. Če občinske kapacitete ne zadoščajo, poveljnik CZ občine zaprosi za pomoč regijo oz. državo.

Izvajanje te pristojnosti obsega:

- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- zagotavljanje začasnih bivališč (zidani objekti, v nujnih primerih pa tudi šotori),
- nastanitev prebivalstva v začasna bivališča,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči,
- oskrba s pitno vodo (po potrebi se organizira prevoze z gasilskimi cisternami).

Poveljnik CZ Občine najprej določi lokacije za takojšnjo zasilno namestitev oškodovancev, ki so ostali brez bivališč. Najprej preveri, kdo se začasno lahko zateče k sorodnikom, prijateljem ali znancem, za ostale pa takoj določi razpoložljive prostore, kot so šolska telovadnica, vrtec, hoteli, gasilski dom... Najprej se preveri kapacitete s postavitvijo začasnih bivališč, kot so bivalni kontejnerji ipd. Lokacije začasnih bivališč se določijo na prizadetem območju po (večjih) naseljih v Občini. Iz prizadetega območja po možnosti evakuiramo le posebne skupine prebivalcev, zlasti starejše, bolnike, otroke brez staršev in druge, ki niso sposobni skrbeti sami zase. Posebno skrb je potrebno posvetiti tudi otrokom oz. družinam članov štaba in drugim osebam iz ogroženega območja, ki so aktivirane v sklopu sil ZRP.

Shema 10: Prikaz postopkov sprejemanja in oskrbe ogroženega prebivalstva

P-20: Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce

P-21: Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč

P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

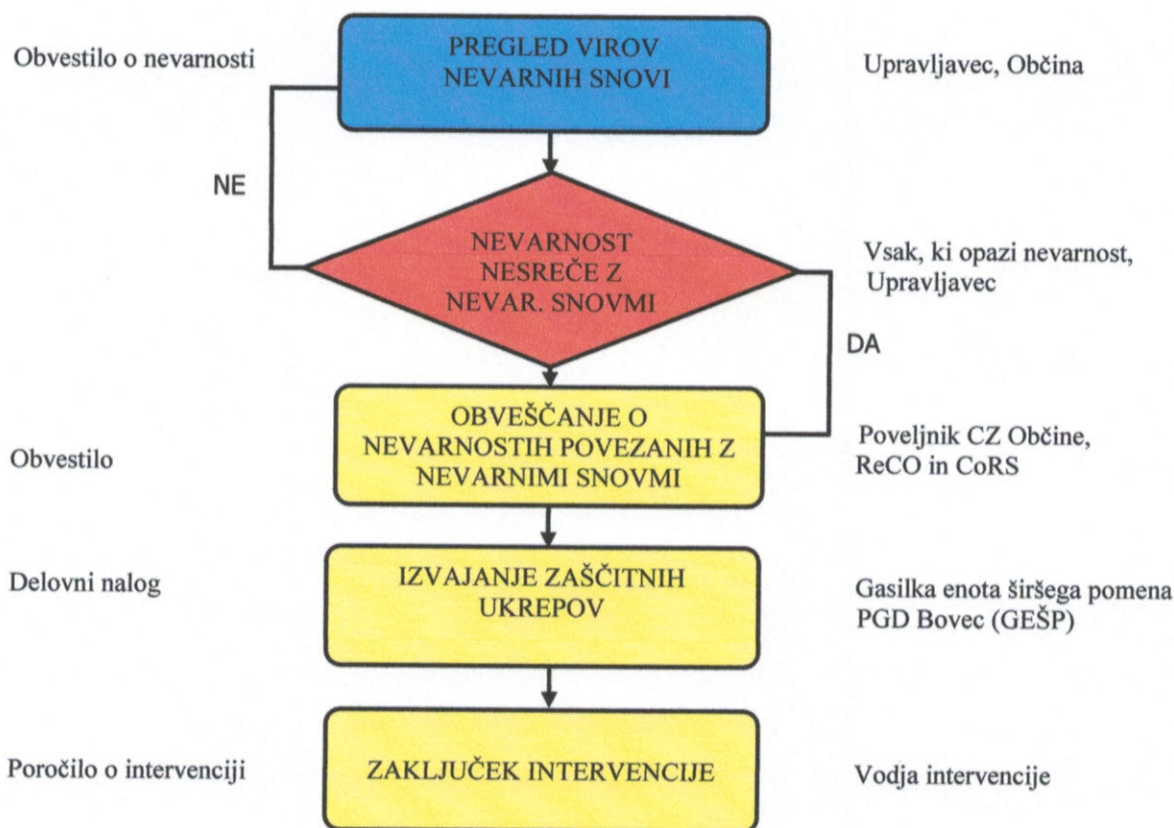
8.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob močnejšem in rušilnem potresu obstaja velika možnost, da zaradi poškodb na objektih, kjer se proizvajajo, hranijo ali uporabljajo nevarne snovi, pride do nevarnosti nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje.

V Občini Bovec ni organizacij, ki bi proizvajale, uporabljale ali skladiščile večje količine nevarnih snovi. Tovarna TKK Srpentica ima le manjše količine teh snovi in je preventivno za to dobro organizirana. V to skupino sodi tudi bencinski servis v Bovcu, ki pa prav tako ne predstavlja večje nevarnosti.

V primeru močnejšega ali rušilnega potresa OŠCZ objavi zahtevo, da gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter občani, ki uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, poostrijo nadzor nad temi snovmi. Še posebej je potrebno nadzirati morebitno uhajanje nafte in naftnih derivatov ter posebno pozornost nameniti tudi tovarni TKK.

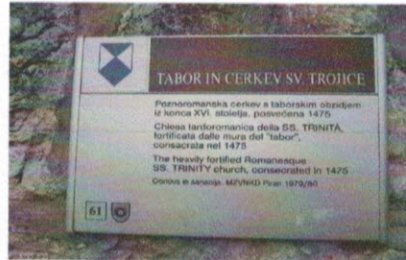
Za tovrstno posredovanje pa je usposobljeno PGD Bovec, ki je enota širšega pomena (GEŠP). Ta enota opravlja naloge zaščite in reševanja ob prometnih, industrijskih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi, naloge tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu ter ob nesrečah na tekočih in stoječih vodah, pa tudi druge naloge zaščite in reševanja širšega pomena.

Shema 11: Prikaz postopka za odpravo ogroženosti zaradi nevarnih snovi

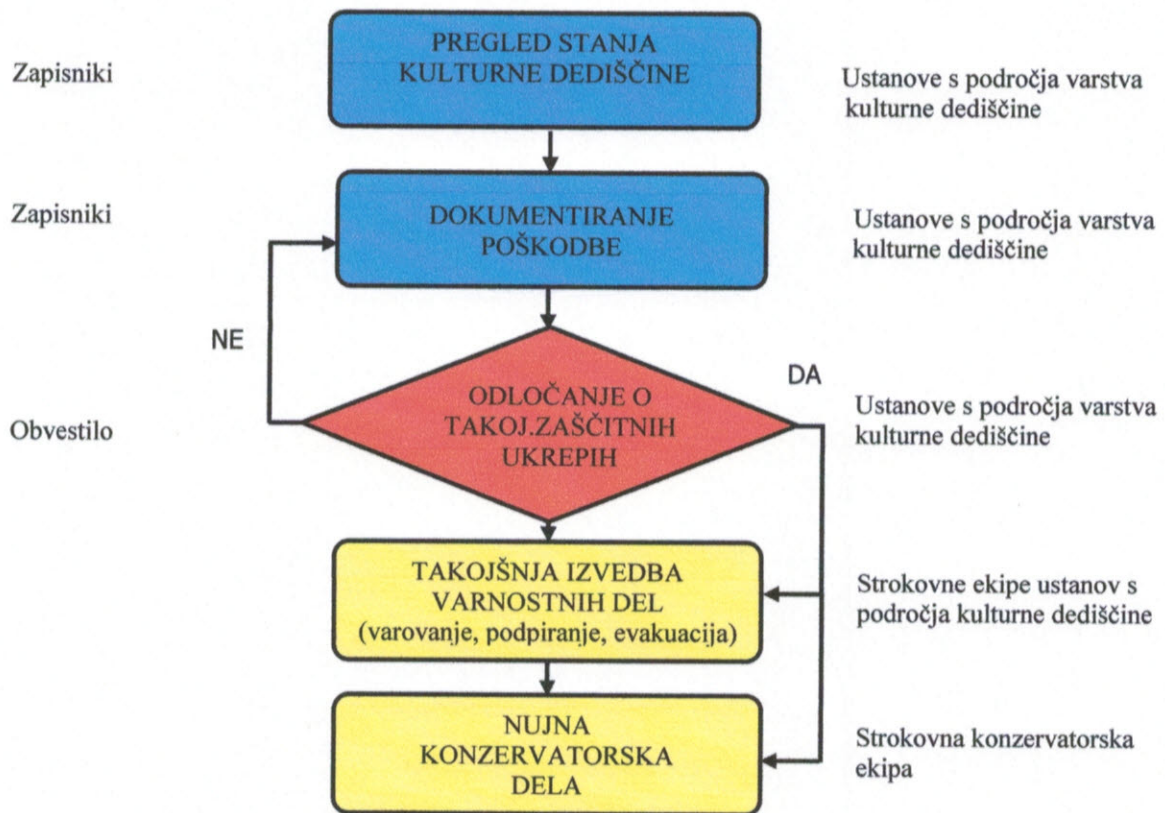
8.1.5. Zaščita kulturne dediščine

Po močnejšem oz. rušilnem potresu je potrebno pregledati stanje in po potrebi pripraviti načrt sanacije kulturne dediščine. To v sodelovanju z Občino opravijo ustanove s področja varstva kulturne dediščine. V prvi vrsti je to ekipa iz Doma TNP Trenta in Ministrstvo za kulturo RS. Kulturna dediščina se identificira na osnovi mednarodnega razpoznavnega znaka varstva kulturnih dobrin. Prav zato je zelo pomembno, da se v primeru večjega potresa ne pozabi tudi na to dobrino.

Slika 3: Oznaka spomenika kulturne dediščine

Kulturna dediščina se identificira na osnovi mednarodnega razpoznavnega znaka varstva kulturnih dobrin. S tem znakom naj bi bili označeni vsi kulturni spomeniki, pomembni za kulturno in duhovno dediščino naroda.

Shema 12: Ukrepi za varovanje kulturne dediščine

P-31: Pregled kulturne dediščine

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Ob močnejšem potresu se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja poškodovanih prebivalcev prizadetih območij. Smisel prve pomoči je zgolj v tem, da poškodovani čim prej in v najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči.

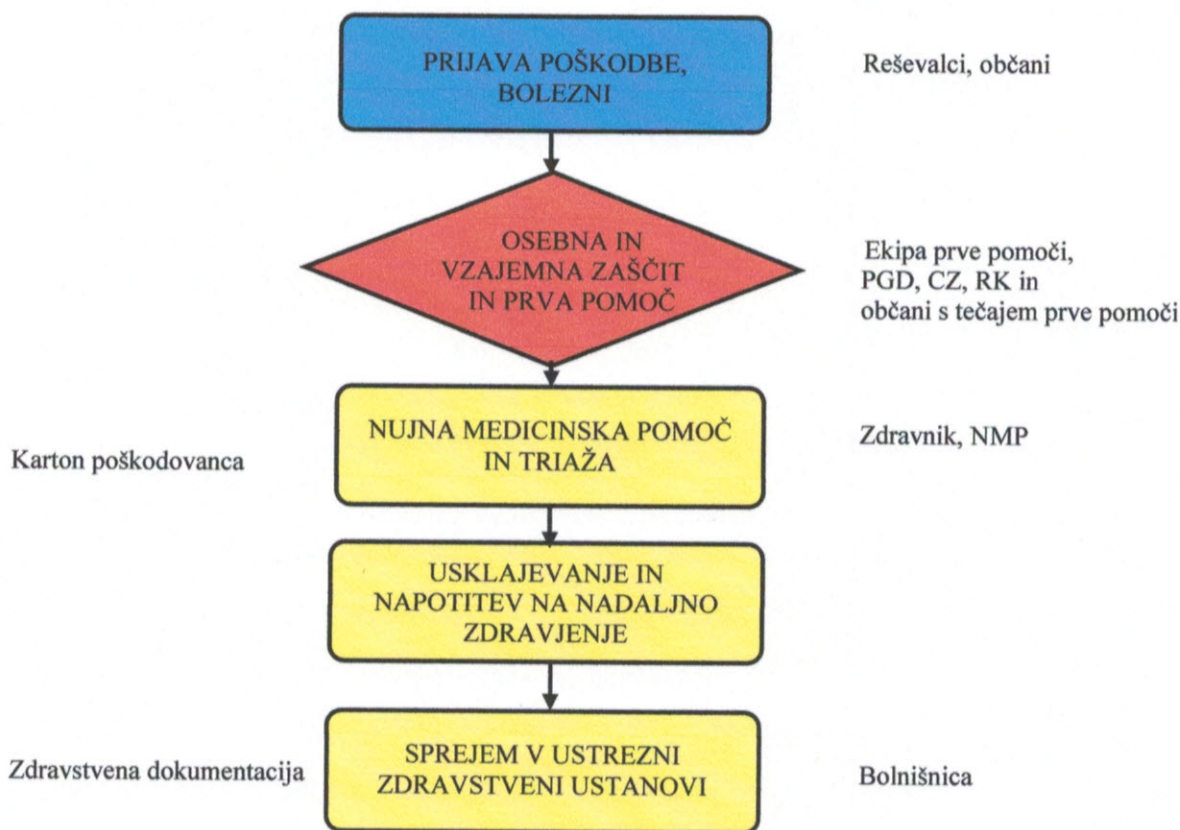
Nujno medicinsko pomoč nudi zdravstveno osebje Zdravstvenega doma Tolmin, hkrati je aktivirana ekipa prve pomoči pri PGD Bovec, v katero so vključene tudi tri medicinske sestre. Po potrebi je takoj aktivirana tudi ekipa prve pomoči pri CZ Bovec.

Ekipe prve pomoči CZ izvajajo predvsem:

- prvo pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri transportu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko – epidemioloških ukrepov.

Pred bolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesreča obsega štiri temeljne sklope:

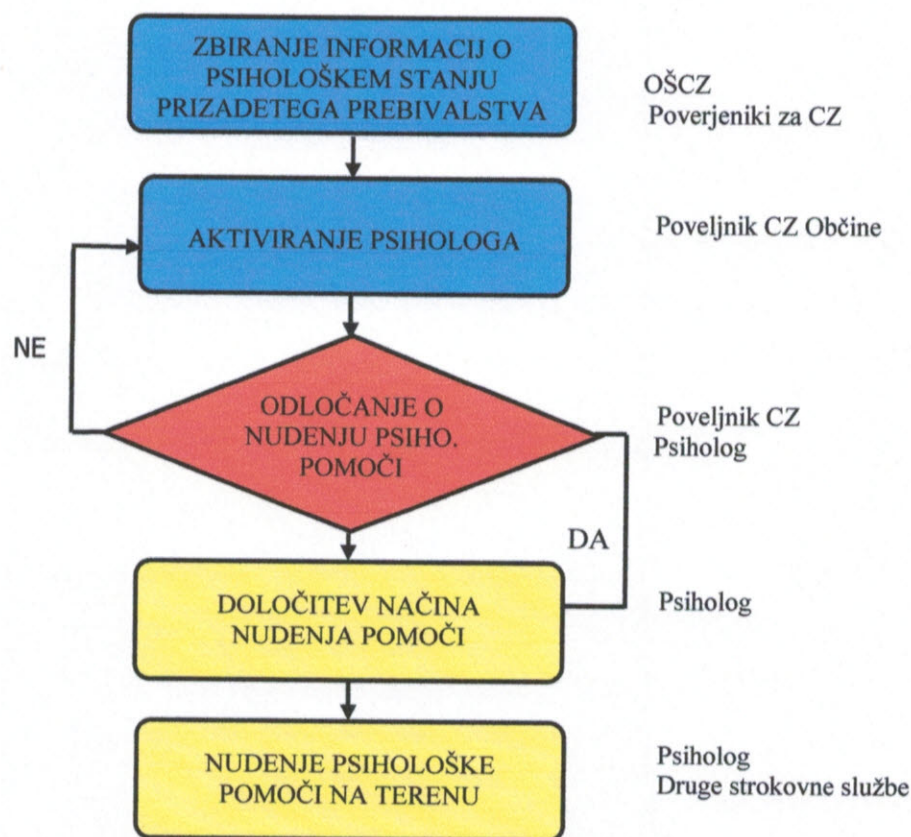
- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo služb NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove.

Shema 13: Prikaz izvedbe prve pomoči

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni ravni (Zdravstveni dom Tolmin) in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti, skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Za rušilni potres sta značilni nenadnost in silovitost. Preživeli ob takim potresu doživijo praviloma hud stres in potrebujejo psihološko pomoč. Tovrstno pomoč preživelim nudijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki) in se zagotavlja na ravni države, organizira pa jo Občina v sodelovanju s strokovnimi službami.

Shema 14: Prikaz sistema nudenja psihološke pomoči prizadetim prebivalcem

8.2.2. Identifikacija mrtvih

Ob rušilnem potresu pride lahko do večjega števila mrtvih, zato bi župan poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktiviral tudi državno enoto za identifikacijo mrtvih na Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti. Za pokop (tudi večjega števila mrtvih) bi zadoščale parcele obstoječih pokopališč.

Naloga enote za identifikacijo oseb so:

- odkrivanje trupel in delov trupel,
- identifikacija trupel in delov trupel (vodenje dokumentacije, označevanje, fotografiranje, zunanji pregled in obdukcija, nadzor in vodenje evidence predmetov, najdenih pri in na truplih, balzamiranje trupel in delov trupel ob daljših postopkih identifikacij ali kadar to zahtevajo sami predpisi).

Gasilci reševalci, enote in službe CZ nudijo strokovnim službam (Enota za identifikacijo mrtvih na Inštitutu za sodno medicino na Medicinske fakultete v Ljubljani, policija), ki to nalogo opravljajo, pomoč predvsem pri zbiranju in prevozu mrtvih na zbirni center. Pred prevozom je potrebno vsa trupla in njihovo lastnino evidentirati za identifikacijo mrtvih, če te ni bilo mogoče ugotoviti že na kraju, kjer so mrtvega našli.

Za izvedbo identifikacije mrtvih poveljnik CZ Občine zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Severnopriforsko regijo preko ReCO Nova Gorica.

Po identifikaciji žrtev se o smrti obvesti svojce, javnost pa se sproti obvešča o številu smrtnih žrtev.

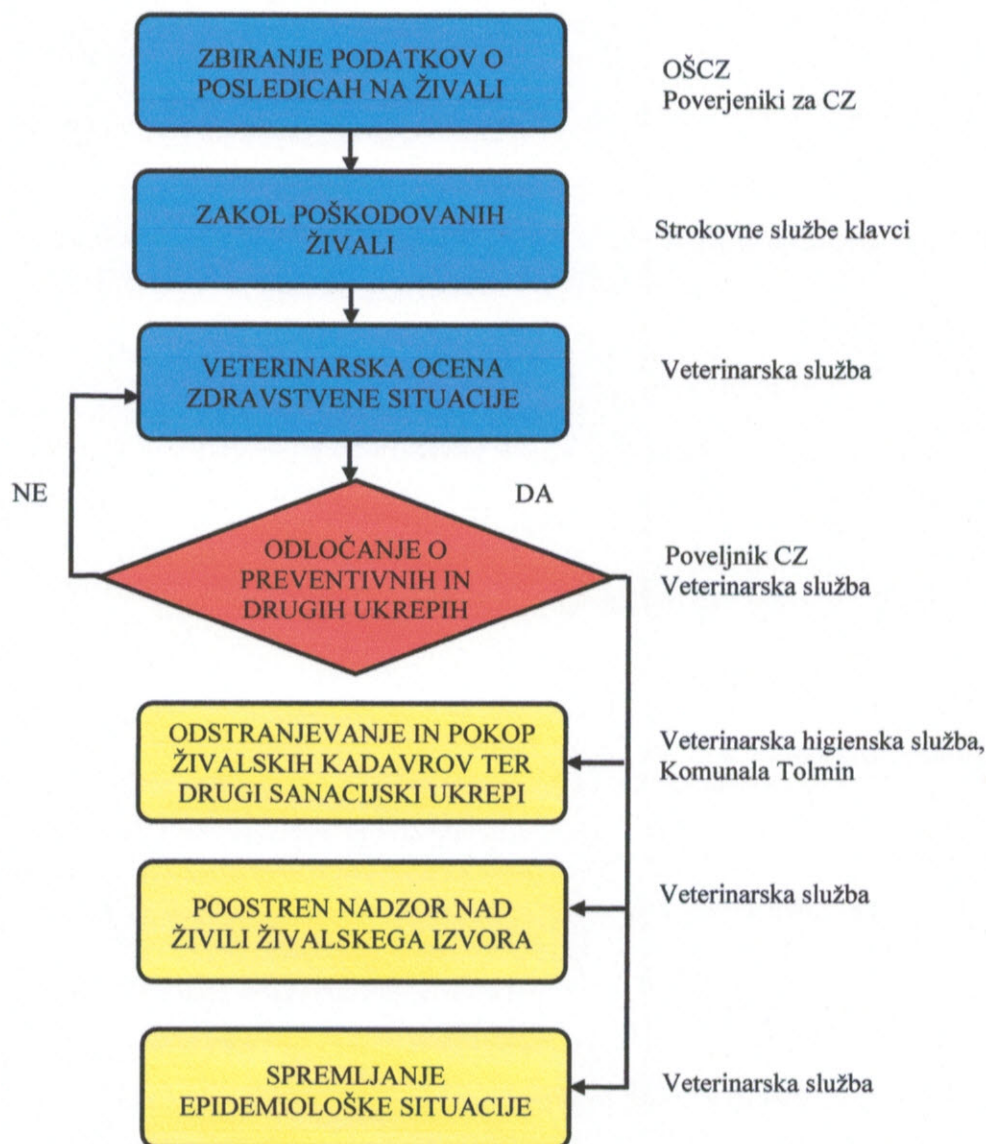
8.2.3. Prva veterinarska pomoč

Prvo veterinarsko pomoč po potresu zagotavlja Veterinarska ambulanta Tolmin

Ta pomoč obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih,
- dajanje prve veterinarske pomoči,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov.

Veterinarski ambulantni pri izvajanju nalog pomagajo prostovoljne gasilske enote lokalnih skupnosti po odločitvi poveljnika CZ občine Bovec..

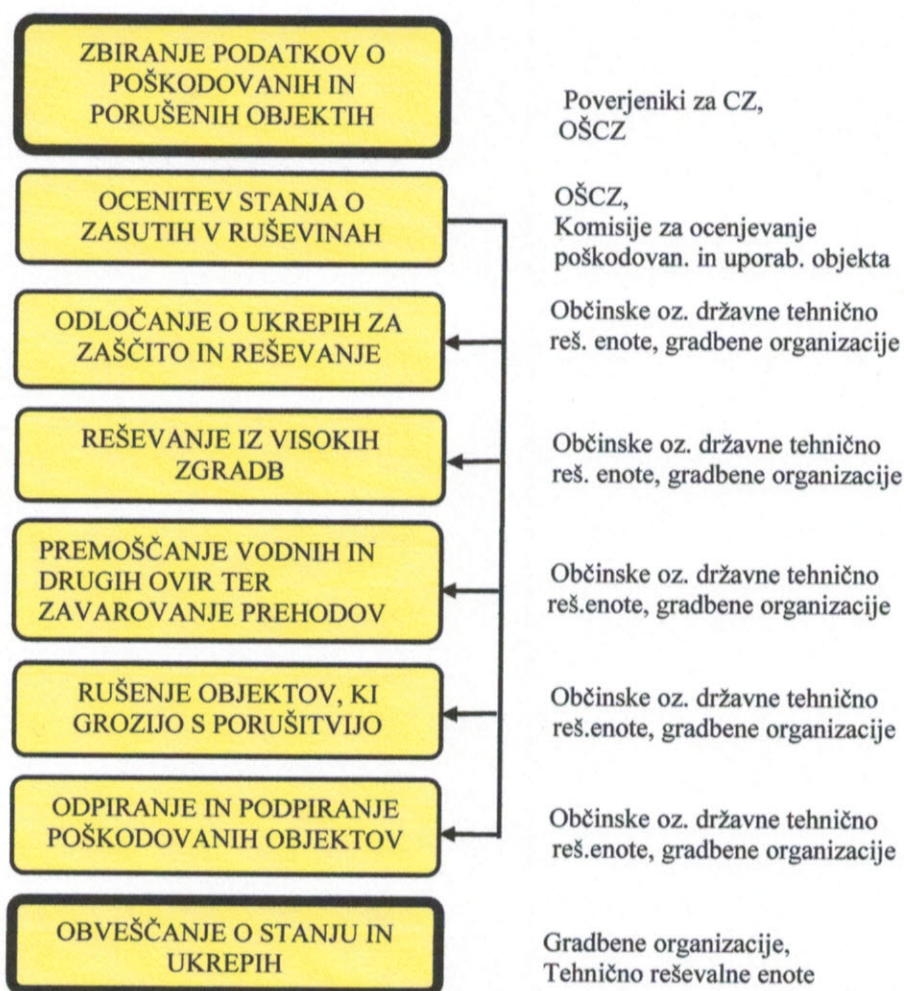

Shema 15: Potek aktiviranja prve veterinarske pomoči

8.2.4. Reševanje iz ruševin

V primeru rušilnega potresa, obstaja nevarnost, da so poleg materialnih sredstev pod ruševinami zasuti ljudje. V takih primerih poveljnik CZ Občine takoj aktivira občinske tehnično-reševalne enote za ZRP (če občinske ne zadoščajo, na pomoč pokliče tudi regijske oz. državne), ki začnejo z organiziranim reševanjem iz ruševin. Občinske tehnično-reševalne enote za ZRP sestavljajo ekipa za iskanje zasutih v ruševinah (ekipa za tehnično reševanje pri PGD Bovec) ter gradbena in druga podjetja z ustrežno mehanizacijo, ki so pogodbeno vključena v sistem ZRP. Po potrebi se vključijo tudi ekipe kinologov z reševalnimi psi, gorska reševalna služba, jamarska reševalna služba, ekipe potapljačev ter letalski enoti policije in Slovenske vojske. Pri izvajanju teh nalog lahko sodelujejo tudi druge enote Slovenske vojske. Reševanje iz ruševin oziroma tehnično reševanje obsega:

- reševanje iz ruševin,
- reševanje iz visokih zgradb,
- reševanje oziroma odstranjevanje materialnih sredstev iz vode,
- iskanje pogrešanih v vodi,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki grozijo s porušitvijo,
- utrjevanje objektov (podpiranje, podiranje) ter
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin
- čiščenje komunikacijskih poti.

Shema 16: Pregled postopkov za reševanje iz ruševin

P-10: Pregled gradbenih organizacij

P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZIR v občinskih prostorskih aktih

P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

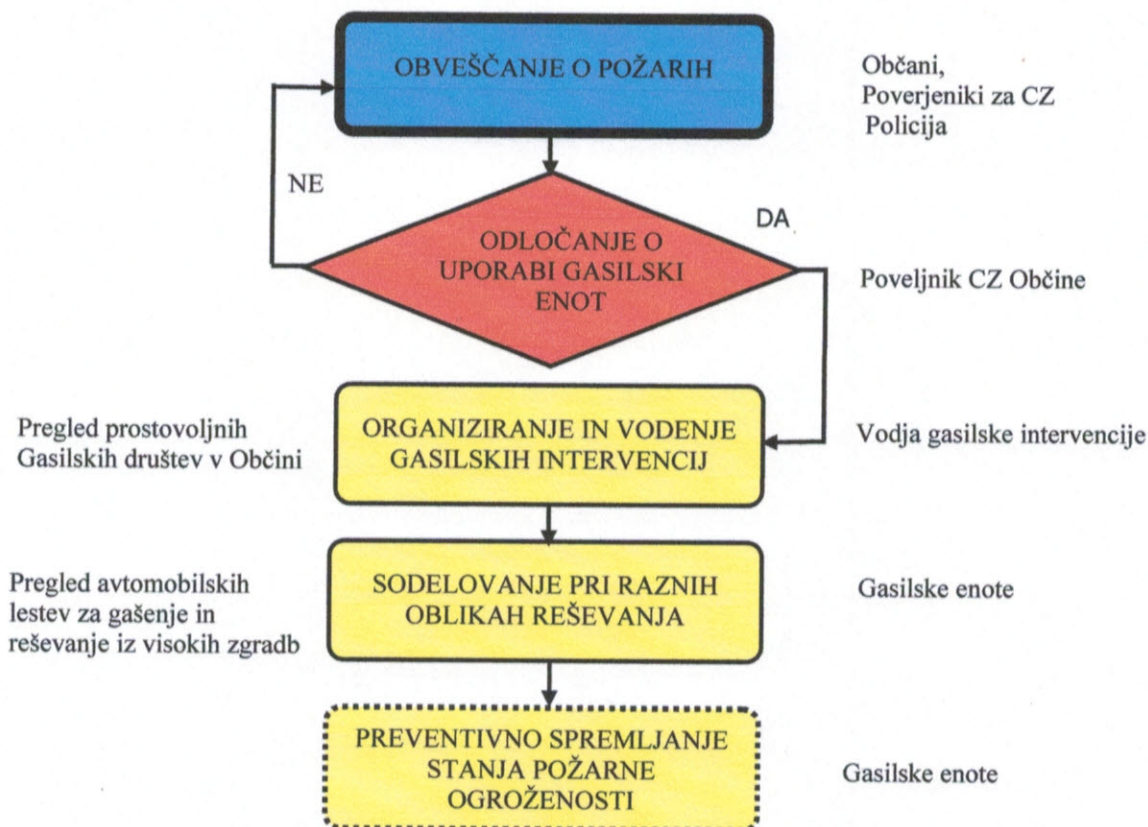
P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Bovec

8.2.5. Gašenje in reševanje ob požarih

Predvsem ob močnejšem in rušilnem potresu lahko pride tudi do požarov. Naloge gašenja in reševanja ob požarih izvaja javna gasilska služba občine Bovec. Javna gasilska služba je organiziranost vseh treh prostovoljnih gasilskih društev in deluje v sklopu Gasilske zveze Bovec. V GZ Bovec deluje PGD Bovec tudi kot enota širšega pomena (GEŠP), ki opravlja naloge zaščite in reševanja ob prometnih, industrijskih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi, naloge tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu ter ob nesrečah na tekočih in stoječih vodah, pa tudi druge naloge zaščite in reševanja širšega pomena. Te naloge PGD Bovec opravlja na podlagi sklenjene pogodbe z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje na območju občine Bovec ter na širšem območju, ko so poklicane na intervencijo. Opravljanje nalog širšega pomena sofinancira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje po merilih, ki so določena za opravljanje vseh nalog širšega pomena.

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- preprečevanje nastanka požarov,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- gašenje požarov ter
- reševanje ob požarih in eksplozijah.

Shema 17: Potek aktivnosti ob požarih

P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P-13: Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

8.2.6. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

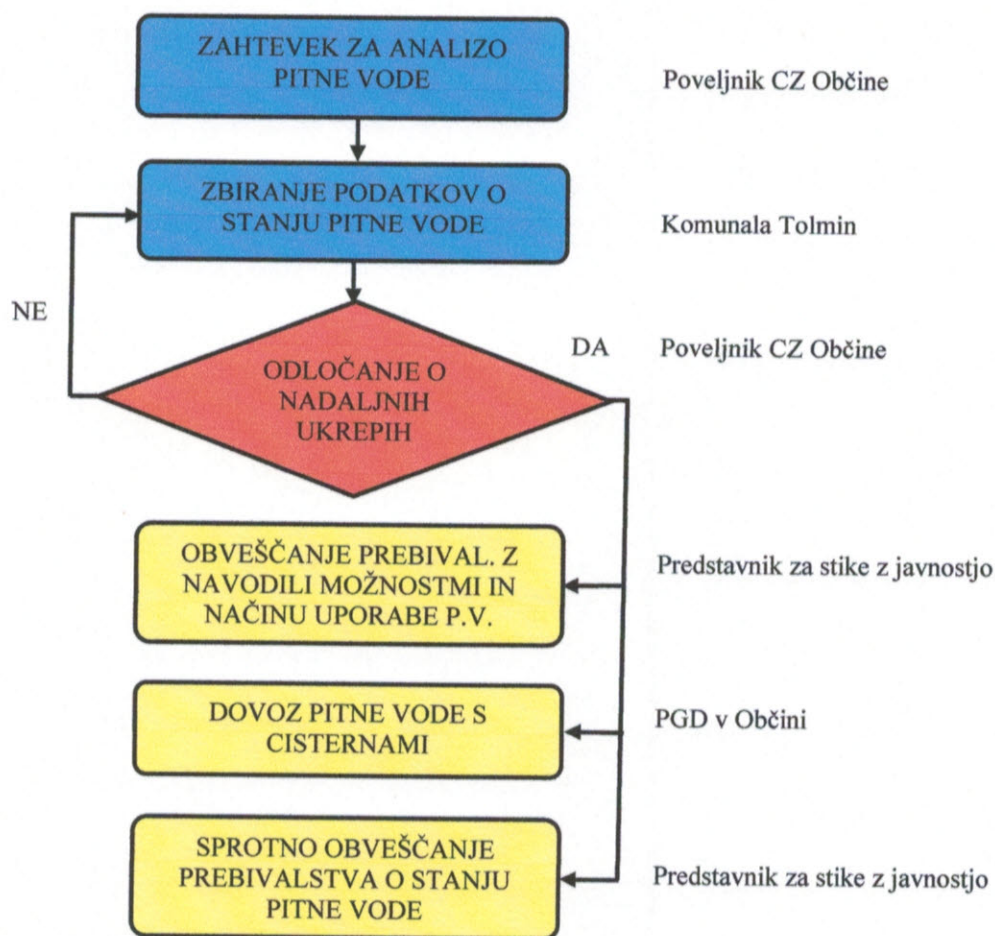
Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nastanitev in oskrba s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme ter
- zaščito kulturne dediščine.

8.2.7. Ukrepi za zagotavljanje pitne vode

Ob močnejših in rušilnih potresih obstaja velika nevarnost, da pride do onesnaženja pitne vode. Da bi preprečili morebitne okužbe, poveljnik CZ Občine takoj po močnejšem potresu odredi ugotavljanje kakovosti pitne vode na ogroženem območju. V ta namen aktivira Komunalno Tolmin, ki vzame vzorce in jih odda v analizo Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano v Novo Gorico. Če obstaja sum, da je voda oporečna, o tem obvestimo prebivalce že pred pridobitvijo rezultatov analiz. Sicer pa prebivalstvo sproti obveščamo o ugotovitvah. Če je voda oporečna, jih obveščamo tudi, pod kakšnimi pogoji in za kakšne namene jo prebivalci lahko uporabljajo.

V primeru onesnaževanja je nujno potrebno prebivalstvu zagotoviti vsaj minimalne količine pitne vode od drugod. Za prevoze vode bi v tem primeru poskrbeli gasilci z avtociisternami, ki jih imajo na razpolago.

Shema 18: Potek aktivnosti za zagotavljanje pitne vode

P-14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

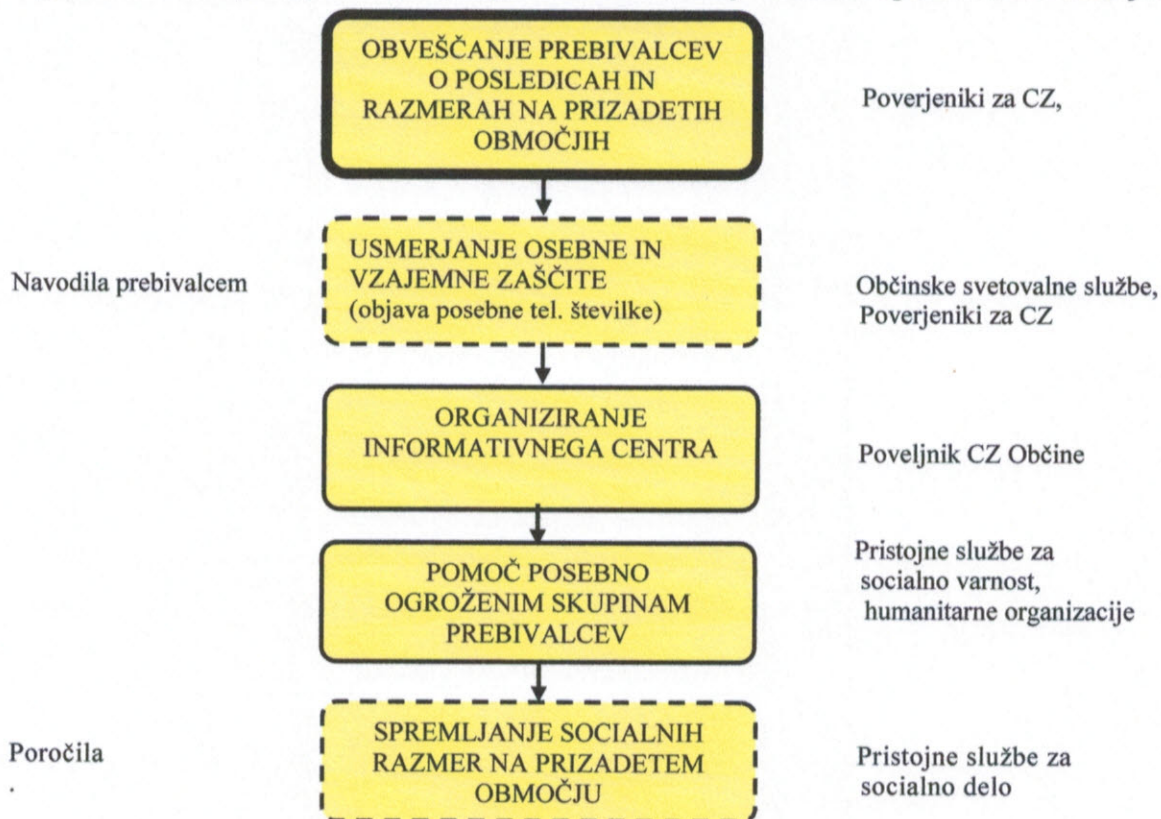
9. 1. Navodila prebivalcem za ravnanje po potresu

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče. Za osebno in vzajemno zaščito je odgovorna Občina. Le-to preko poverjenikov za CZ, ki se imenujejo v večjih bivalnih okoljih, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, seznanja prebivalce s postopki za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Občina lahko organizira svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, socialni in zdravstveni delavci, strokovnjaki s področja zaščite in reševanja ter drugi.

V osebno in vzajemno zaščito spadaja zlasti:

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na območju,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje informativnih centrov,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev,
- spremljanje socialnih razmer,
- omejitev uporabe živil (zlasti sadja in zelenjave),
- omejitev pitne vode,
- priprava na evakuacijo.

Za izvajanje teh aktivnosti se najprej angažirajo poverjeniki za CZ, nato lahko še službe za socialno delo, humanitarne organizacije in po potrebi tudi informativni centri, v katerih se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju.

Shema 19: Potek aktivnosti za zmanjšanje oz. blažitev posledic potresa

P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR

P-25: Pregled človekoljubnih organizacij v občini

P-26: Pregled centrov za socialno delo v občini

P-27: Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P-29: Pregled veterinarskih postaj v občini

10. OCENJEVANJE ŠKODE

10. 1. Ocenjevanje škode

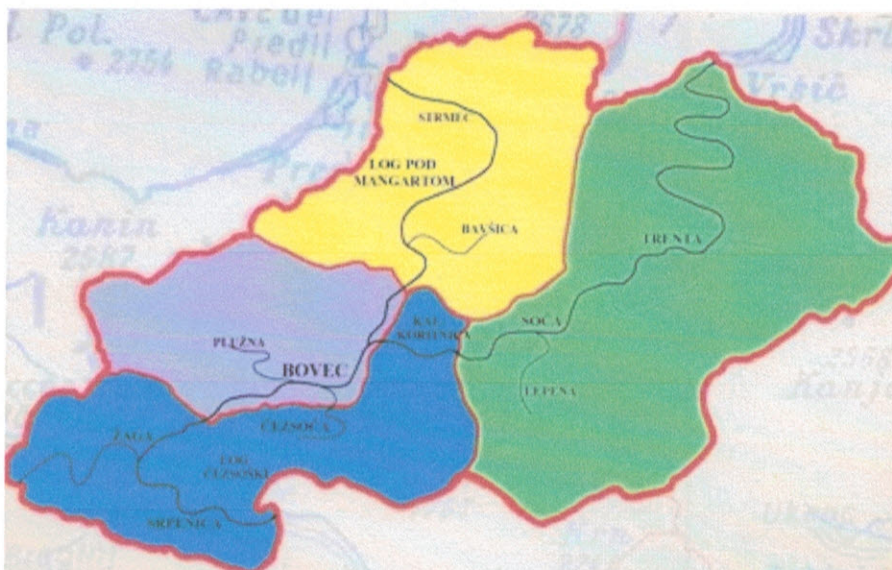
Ugotavljanje stanja po potresu zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov z vidika varnosti in ocenjevanje nastale škode. Ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti opravljeno v treh dneh po potresu, ker so ti podatki osnova za večino nadaljnjih ukrepov pri vzpostavitvi normalnega življenja na prizadetem območju. Škodo ocenjuje komisija za poškodovanost objektov. V primeru večje škode pri delu ji pomaga občinska komisija za ocenjevanje škode iz prizadete občine kot iz regije oz. druge regijske komisije za ocenjevanje škode.

Občina pripravi dokumentacijo, ki obsega:

- seznam poškodovanih stanovanj, in drugih objektov s podatki o lastnikih oz. uporabnikih
- obrazce za oceno poškodovanosti objektov
- razdelitev potresno prizadetega območja po sektorjih,
- orto-foto posnetke naselij s hišnimi številkami.

Občinska komisija za ocenjevanje škode ocenjuje škodo na objektih in infrastrukturi, ko je škoda takega obsega, da potrebuje pomoč, v tem primeru zaprosi za pomoč regijsko komisijo oz. organizira se pomoč iz drugih občin in regij v RS. Ko občinska komisija izdela predhodno oceno škode na objektih in infrastrukturi, poročilo pošlje na Izpostavo URSZR Nova Gorica, ki potem vso dokumentacijo pošlje na URSZR za izdajo Sklepa o ocenjevanju škode v prizadeti občini. Po prejemu omenjenega sklepa za ocenjevanje škode, občinska komisija pristopi k ocenjevanju škode ter vnose podatkov o prizadetih objektih in višini škode v aplikacijo AJDA.

Izpostava URSZR Nova Gorica po vnosu vlog v spletno aplikacijo AJDA skliče regijsko komisijo za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah, ki pregleda ali so vsi obrazci pravilno in natančno izpolnjeni, preverijo ugotovljeno stopnjo poškodovanosti navedene v individualnih vlogah. Člani regijske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah sprejmejo, zavrnejo ali popravijo posamezne vloge. Po presoji regijska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah določi vloge, ki jih bodo preverili na terenu. Te ogledne opravijo skupaj z občinskimi komisijami za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah. Občina bo skrbela za evidenco objektov, ki jih je treba oceniti, zagotovila spremstvo domačinov, če bo potrebno, zagotovila strokovno pomoč ocenjevalcem škode in zbirala dokumentacijo o ocenjevanju in pripravila zbirnik ocenjene škode, ki ga bo z drugo dokumentacijo posredovala Izpostavi URSZR Nova Gorica.

Slika 4: Razdelitev potresno prizadetega območja po sektorjih

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

11. RAZLAGA POJMOV IN KRAJŠAV

11.1 Razlaga pojmov in okrajšav

Razlaga pojmov

EPICENTER (NADŽARIŠČE POTRESA) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru po navadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

HIPOCENTER (ŽARIŠČE POTRESA) je območje znotraj Zemlje, od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in s podatkom o globini

INTENZITETA (I₀) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicentrske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brez dimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana in je po navadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo ponavadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Na intenziteto potresa vplivajo še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

INTENZITETNA (MAKROSEIZMIČNA), POTRESNA LESTVICA je celoštevilska, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi.

Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Mercalli - Cancani - Siebergovo potresno lestvico (MCS), ki ima 12 stopenj,
- Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ki ima 12 stopenj,
- Medvedev - Sponheuer - Karnikovo potresno lestvico (MSK), ki ima 12 stopenj,
- Evropsko potresno lestvico (EMS), ki ima 12 stopenj in
- Japonsko potresno lestvico (JMA), ki ima 7 stopenj.

Med prvimi štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK in EMS) so razlike, kar zadeva učinka, neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

MAGNITUDA (M) je instrumentalno določena številka mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

NEVARNOST je (naravna ali druga ustrežna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

OGROŽENOST so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

POTRES opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča. Medtem ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

PRELOM je površina ob dveh istovrstnih ali različnih kamninah, vzdolž katerega je prišlo do premikov vzdolž prelomne ploskve.

RICHTERJEVA LESTVICA (MAGNITUDNA LESTVICA) je zasnovana logaritmično in omogoča klasifikacijo potresov po razredih sproščene seizmične energije v žarišču potresa. Za razliko od intenzitetnih lestvic je fizikalno definirana in ni zgolj celoštevilčna. Rihterjeva lestvica nima določene zgornje vrednosti, so pa opredelitve magnitude takšne, da le izjemoma preseže vrednost 9. Potresov, ki se na tej lestvici uvrstijo do 3. stopnje, ponavadi skoraj ne opazimo. Potresi v 4. stopnji so že nekoliko močnejši in se običajno občutijo v krogu 30. kilometrov, potresi 5. stopnje že povzročajo predvsem gmotno škodo, potresi 6., 7. in 8. stopnje pa že imajo veliko rušilno moč.

SEIZMOGRAF je instrument, ki beleži nihanje tal. Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

SEIZMOLOGIJA je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektonofiziko, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

ŠKODA obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

NESREČA je po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

OCENA OGROŽENOSTI je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči.

ZAŠČITA obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

REŠEVANJE obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne in druge nesreče.

POMOČ obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

Razlaga okrajšav

1.	ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
2.	CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
3.	CSD	Center za socialno delo
4.	CZ	Civilna zaščita
5.	GRS	Gorska reševalna služba
6.	GEŠP	Gasilska enota širšega pomena
7.	GZ	Gasilska zveza
8.	KZS	Kinološka zveza Slovenije
9.	MZO	mesto za zdravstveno oskrbo
10.	NMP	Nujna medicinska pomoč
11.	OKC PU	Operativno komunikacijski center Policijske uprave
12.	PIGD	Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo
13.	PGE	Prostovoljne gasilske enote
14.	PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
15.	PRSS RP	Podvodna reševalna služba Slovenije Reševalna postaja
16.	ReCO	Regijski center za obveščanje
17.	RKB	radiološka, kemična in biološka
18.	R/p	radijska postaja
19.	RS	Republika Slovenija
20.	RŠCZ	Regijski štab Civilne zaščite
21.	RKS	Rdeči križ Slovenije
22.	SV	Slovenska vojska
23.	UPB	Uradno prečiščeno besedilo
24.	Ur.l. RS	Uradni list Republike Slovenije
25.	URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
26.	ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
27.	ZD	Zdravstveni dom
28.	ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
29.	ZDKVRPS	Zveza društev in klubov vodnikov reševalnih psov Slo.
30.	ZIR	Zaščita in reševanje
31.	ZRP	zaščita, reševanje in pomoč
32.	ZSKSS	Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov
33.	ZVKD	Zavod za varstvo kulturne dediščine

12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12. 1. Priloge:

- P-1: Podatki o poveljniku, namestniku pov. in članih štaba CZ občine Bovec
- P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ
- P-5: Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P-6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
- P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
- P-10: Pregled gradbenih organizacij
- P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P-13: Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
- P-14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
- P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
- P-20: Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
- P-21: Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
- P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
- P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZIR v občinskih prostorskih aktih
- P-24: Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
- P-25: Pregled človekoljubnih organizacij
- P-26: Pregled centrov za socialno pomoč
- P-27: Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
- P-28: Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
- P-29: Pregled veterinarskih organizacij
- P-31: Pregled kulturne dediščine
- P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12. 2. Dodatki

- D-1: Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZIR
- D-2: Načrt Občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ Bovec in OŠCZ Bovec

